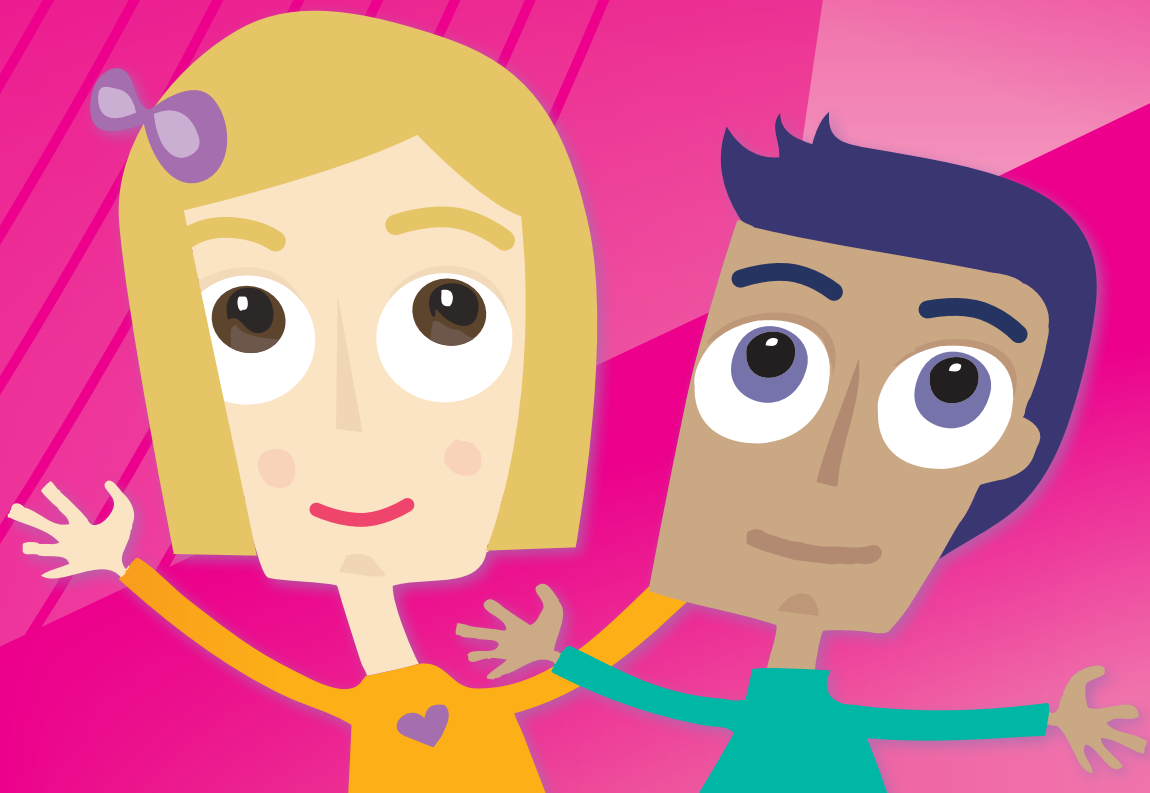

e3: eTwinning együttműködések – evolúció 2016

Jelen kiadvány az eTwinning projekt keretében készült

Szerkesztette:

Lekk Mónika

Nagy Regina

Szabó Zsófia

Tamás Krisztina

Nyomdai előkészítés: Széplaki Judit

ISSN 2064-3713

Kiadja az Oktatási Hivatal

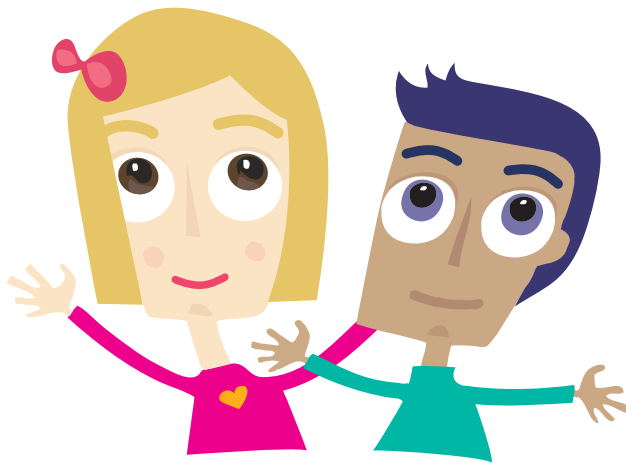
1055 Budapest, Szalay utca 10-14.

e-mail: etwinning@oh.gov.hu

internet: www.etwinning.hu

Nyomdai munkák: EUROTRONIK Zrt.

e3: eTwinning együttműködések – evolúció 2016

TARTALOM

Bevezető	7
Kalandozások Ruminivel Balássy Dávid Nagykovács Általános Iskola	9
KEresS, JÁTssz, Repülj Kupóné Lénárt Mónika, Zsisku Viktória, Erdélyiné Kovács Erzsébet és Sávai-Viola Erika Kesjár Csaba Általános Iskola	13
„Kis emberek a Föld körül...” Mosonyi Györgyné, Cseréné Marczal Zsuzsanna, Kovács Tiborné, Nagy Rita és Győrikné Kargl Mária Perkátai Általános Művelődési Központ Szivárvány Óvoda	17
Kit visz a víz? – Svábok a nagyvilágban Csizsár Dóra, Dienes Dóra, Fodor Alice, Pavluska-Viznyai Zsuzsanna és Susán Katalin Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola	21
Let’s celebrate together! Kiss-Berta Beáta Karinthy Frigyes Gimnázium	27
Mesélnek az őszi fák Szegedi Istvánné, Kozma Emese és Simonné Spisák Edit Megyaszói Mészáros Lőrinc Körzeti Általános Iskola	31
Nemzeti emlékezet – Nemzeti ünnep a XXI. század iskolájában Sulyokné Kelemen Judit, Radvánszki Mónika és Kulacsné Fekete Éva Győri Radnóti Miklós Általános Iskola	37
Quo vadis?! - excursion day Kovács Zoltán Zsolt Simion Bărnuțiu Főgimnázium	43

- TörtÉNelem, TörtéNETek – hiStory.net** **47**
Gacsó Viktória és Csongrádi Tamás
BGSzC Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskolája
- Tudóspalánták társasjátéka** **53**
Hédi Katalin
Baji Szt. I. Német Nemzetiségi Ált. Iskola
Fekete Lajos Tardosi Szlovák Nemzetiségi Tagintézménye
- When in Rome, do as the Romans do** **57**
Grünberg Ágnes
Szinyei Merse Pál Gimnázium

Kedves Olvasó!

A digitális kompetencia fejlesztésére már számos eszköz és módszer áll rendelkezésre, mi ehhez szeretnénk egy lehetséges alternatívát kínálni, mely a köznevelési intézmények mindennapjaiba is beilleszthető.

Európa legnagyobb online pedagógusközössége az **eTwinning program** már 11 éve működik és Magyarország a kezdetektől tevékeny résztvevője. Célja, hogy elősegítse iskolák, pedagógusok, diákok közötti nemzetközi kapcsolatok kialakítását, és a megvalósuló együttműködések az informatika eszközeivel támogassa. Az eTwinning portál az a tér, mely egyrészt közös munkafelületet biztosít a pedagógiai, szaktárgyi projektek gyakorlati megvalósításához, másrészt az európai pedagógusok közösségi portáljaként, számos eszközzel támogatja szakmai fejlődésüket, inspirálva újabb nemzetközi projektek megvalósítását.

Az eTwinning Magyarországi Szolgáltatópontja igyekszik minden segítséget megadni sikeres együttműködések kialakításához, a projektek megvalósításához. Az e3: eTwinning együttműködések – evolúció projekt 2012-ben indult először, azóta évről évre megismételjük. A pályázat nyertesei januártól szeptemberig különböző témájú szakmai workshopokon, akkreditált pedagógus-továbbképzéseken vehettek részt és személyes segítséget is kaptak.

Kiadványunk, melyet most kezében tart, a 2016-os e3 projekt egyik eredményeként létrejött **projektötleteket** mutatja be. A szerkesztők célja, hogy az iskolákban, óvodákban dolgozó gyakorló pedagógusokat inspirálja tanári eszköztárak bővítésében az eTwinning projekt biztosította lehetőségekkel. Egy eTwinning projekt megvalósítása során, minden pedagógus saját tantárgyához, tanári egyéniségéhez, az intézmény lehetőségeihez igazíthatja projektjét, figyelembe véve saját diákjai igényeit és lehetőségeit.

Az e3: eTwinning együttműködések – evolúció 2016 pályázat keretében:

Az év e3-as projektje címet nyerte a *Kis emberek a Föld körül* című projekt – **Mosonyi Györgyné, Cseréné Marczal Zsuzsanna, Kovács Tiborné, Nagy Rita, Győrikné Kargl Mária, Perkátai Általános Művelődési Központ Szivárvány Óvoda**

valamint a *TörtÉNelem, TörtÉNETek – hiStory.net* című projekt – **Gacsó Viktória, Csongrádi Tamás, BGSzC Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskolája (Budapest)**

A jövő ígérete címet nyerte a *Kalandozások Ruminivel* című projekt – **Balássy Dávid, Nagykovácsi Általános Iskola**

Az Innovatív ötlet címet nyerte a *Tudóspalánták társasjátéka* című projekt – **Hédi Katalin Baji**

Szt. I. Német Nemzetiségi Ált. Iskola Fekete Lajos Tardosi Szlovák Nemzetiségi Tagintézménye

Különdíjat nyert a *Quo vadis?! – Excursion day* című projekt – **Kovács Zoltán Zsolt**, Simion Bărnuțiu Főgimnázium (Szilágysomlyó)

Az év csapata címet nyerte a *KEresS, JÁtssz, Repülj!* című projekt – **Erdélyiné Kovács Erzsébet, Kupóné Lénárt Mónika, Sávai-Viola Erika, Zsisku Viktória**, Kesjár Csaba Általános Iskola (Budaörs)

A Szolgáltató Pont munkatársai nem csak a díjazottakra büszkék, hanem mindenkire, aki szerepel ebben a kiadványban, hiszen többen már a projektjük megvalósításán dolgoznak!

Gyűjteményünkkel biztatunk mindenkit az eTwinning projektben való részvételre, és kívánunk sok sikert tanári munkájukhoz!

eTwinning Magyarországi Szolgáltató Pont
Oktatási Hivatal
Pedagógiai-szakmai Szolgáltatások Koordinációs Főosztálya

Kalandozások Ruminivel

Balássy Dávid

Nagykovácsi Általános Iskola

<http://nagykovacsi-iskola.hu>

Projektet a 2016-os Digitális Témahétre készítettem. Osztályommal évek óta dolgozunk fel egy-egy gyerekregényt, ezek mindig tartalmaznak hagyományos elemeket. Ennek van egy veszélye: sablonossá, unalmassá válhat. Ezt szerettem volna oldani interaktív eszközök alkalmazásával, hogy a kötelező olvasmány valódi élményt, egy olyan kalandot jelentsen tanulóim számára, melynek ők is részesei.

Kalandozások Ruminivel

Mi az a Szélkirálynő, Aranyvadász, Kalmár? Hogyan lehet valakiből bátor, hős hajós? Minek a helyét mutatja a sas? Ezekre és sok más kérdésre keressük a választ a XXI. századi technika segítségével. A kisdíákok Berg Judit: Rumini című könyvével ismerkednek meg, annak tartalmával (szereplők, helyszínek, eszközök) játszanak, végül saját képregényt készítenek. A kalandokra a Szélkirálynő kapitánya, Bojtos Benedek hívja meg a gyerekeket, jutalmukat csak akkor nyerik el, ha sok-sok izgalmas akadályt, próbát kiállnak.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: informatika, művészet, nyelv és irodalom, természettudomány; sajátos nevelési igényűek oktatása

Korosztály: 3-4. évfolyam/8-10 év

Munkanyelv: magyar

A projekt 8 tanítási órára készült. Fő célja az élményközpontú olvasás, szövegfeldolgozás segítése Berg Judit: *Rumini* (I. kötet) című könyvére vonatkozóan.

A **projektet megelőző időszakban** hangulati bevezetesként, motivációs eszközként plakátokkal, díszekkel a téma világába varázsoljuk tantermmünket. A tanulók az I. fejezettől kezdve olvasónaplót vezetnek, melyet a „*Kalandozások Ruminivel*” óráiban szövegszerkesztő programban készítenek el.

A projekt során azon túl, hogy élményszerűen dolgozzuk fel, gyakoroljuk az olvasottakat, megvizsgáljuk a hősiesség témakörét is. Ehhez kapcsolódik a projektet megelőző ötlettérkép, melyet a tanulók csoportokban készítenek el: kiderül, hogy mit tudnak a hősiesség témájáról, mi jut eszükbe erről a szóról. A közös ellenőrzést, értékelést követően tesszük fel az alapkérdést: „*Hogyan lehetünk hősök?*”. A megbeszélés után a naplójukban egy ma élő példaképet mutatnak be tetszőleges technikával, akiről beszámolnak az **1. feldolgozó órán**.

Ezután megkérdezzük, hogy ki találkozott már hőssel, majd egy alkalmazás (Voki) segítségével előre elkészített „*hős-karakterek*” mutatkoznak be a gyerekek életéből (pl. mesékből ismert figurák), az egyik Rumini; nekik kell kitalálniuk a személyek nevét. Elhangzanak a projektszintű kérdések, amelyeket meg is beszélünk: „*Valóban hős volt Rumini?*”, „*Milyenek voltak a társai?*”. Az óra végén egy közös szófelhő készül Rumini és társai hőse jellemző vonásaiból.

2. órán Bojtos Benedek, a Szélkirálynő kapitánya egy levéllel keresi meg az osztály tanulóit. Ebben segítségüket kéri: teljesítsenek különböző próbákat, oldják fel a legénységet sújtó átkot. Az elrejtett levelet egy térkép segítségével találhatják meg. Ahhoz, hogy megkapják a térkép egy-egy darabját, kérdésekre kell válaszolniuk a Rumini eddigi fejezeteiből. A kérdéseket csoportban kapják, jó válasz esetén a térkép újabb és újabb darabja válik láthatóvá.

Egy-egy próba sikeres teljesítéséért nyomdát kapnak a naplójukba.

Az első akadály egy keresztrejtvény, amit csoportmunkában oldanak meg, az ellenőrzés interneten történik.

Következik a „*Ki vagyok?*” játék. Minden tanuló egy-egy mondatot kap, melynek első része egy név, helyszín, tárgy; a második pedig egy meghatározás (például: Nálam van a recefice kéreg, kinél van az egerek orvosa?). A tanulók teljesítménye folyamatosan értékelhető, hiszen csak akkor működik a játék, ha mindenki magára ismer.

A **3. óra** ismét egy akadállyal kezdődik: kakukktojások keresése. Csoportmunkában kell megbeszélni és kiválasztani a megfelelőt. Közös ellenőrizzük a megoldásokat: mindig egy- valaki jön ki, majd a választott képre kattint. Helyes válasz esetén egy „*Ügyes vagy!*” felirat jelenik meg, ellenkező esetben egy „*Próbáld újra!*”. Fontos, hogy csak indoklással fogadható el választásuk.

Ezután hangos olvasás jön: kivetítünk egy-egy részt a Rumini eddig már olvasott fejezeteiből. Az olvasott mondatok szavai között található ismeretlenek, nehezebbek is.

A következő próba során ezek közül húznak egyet-egyét a kiválasztott tanulók. A feladatuk, hogy rajzolással vezessék rá társaikat a helyes megoldásra.

A **4. órán** az utolsó akadály egy online kvíz-sorozat különböző típusú feladatokkal. A megszokott módon csoportszinten, együtt oldják meg a feladatokat, majd ezt közös megbeszélés, értékelés is követi.

Az óra végén mindenki elmondja, hogy érezte magát, mi tetszett, mi jelentett nehézséget; majd megbeszéljük azt is, hány nyomdát sikerült gyűjteni az akadályok teljesítése során.

Az 5-6. órán a továbbgondolást segíti egy értékelőeszköz a tanulói önállóság növelésére.

A projekt lezárásaként egyéni munkában, a fantáziájukat szabadjára engedve képregényt rajzolnak a tanulók. Végül szülői, illetve intézményi segítséggel digitalizáljuk a rajzokat, így egy digitális képeskönyv készül.

A projekt során folyamatosan íródik az olvasónapló, ezt a tevékenységet egy önellenőrző listával segítjük. Természetesen a folyamatos pedagógusi jelenlét, kontroll, visszajelzés is nagyon lényeges ebben a munkában.

Fontos a partnerintézményekkel való együttműködés, együttműködés is. Ennek keretében a bemutatkozó hősöket egymásnak készítjük el; a kincstérképeken keresztül megismerhetjük a másik osztály tantermét; kölcsönösen bemutatthatjuk az olvasónaplókat; de a projekt végén megnézzük egymás digitális képeskönyvét is.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		eTwinning TestvérTér, Facebook, Gmail.com, iskola weboldala, eTwinning weboldala, egyéb web 2.0-ás alkalmazások
Projekt dokumentáció		laptop, számítógép, office eszközök, digitális fényképezőgép, nyomtató, projektor, szkennel, hangfal, internet, web 2.0-ás alkalmazások
Közös tevékenységek, feladatok	hősök bemutatkozása	voki.com
	szófelhő	tagul.com
	keresztrejtvény	eclipsecrossword.com
	olvasónapló	Microsoft Word
	kakukktójs	Power Point
	activity	Paint, Tux Paint
	online kvíz	socrative.com, google+, learningapps.org

Az ellenőrzés/értékelés formái

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
<ul style="list-style-type: none"> • Fogalomtérkép • Naplóírás 	<ul style="list-style-type: none"> • Kérdések (szóbeli, írásbeli) • Önértékelés és áttekintés (ellenőrző listák, értékelőeszköz a tanulási önállóság növelésére) • Visszajelzés társaktól • Csoportok megfigyelése • Naplóírás • Informális megfigyelések és szöveges értékelő jegyzetek • Projekt- és egyéb megbeszélések • Kötetlen kérdések 	<ul style="list-style-type: none"> • Naplóírás • Munkák • Visszajelzés, önértékelés • (áttekintő ellenőrző lista) • Beszélgetés

A projekt eredménye egy **digitális képeskönyv**, ami a gyerekek élményein, munkáján alapul. Az ide készült rajzok a kiállításukon túl benevezhetők versenypályázatokra is.

A projekt vagy akár csak elemei remekül beilleszthetők bármelyik iskola oktatási gyakorlatába. Előnye az is, hogy bármilyen technikai ellátottsághoz igazítható, nem igényel különösebb digitális előképzettséget a diákok részéről. A megvalósítás során mind a résztvevő gyermekek, mind a koordináló pedagógusok, segítő szülők új ismereteket sajátítanak el az informatikai eszközök használatában és a web 2.0-ás eszközök alkalmazásával, miközben számos közös kalandban, élményben van részük.

Az elkészített óratervek és a fényképes dokumentáció felhasználható a későbbiekben a portfólió készítésénél.

KeresS, Játssz, Repülj

**Kupóné Lénárt Mónika, Zsisku Viktória,
Erdélyiné Kovács Erzsébet és Sávai-Viola Erika**

Kesjár Csaba Általános Iskola

www.kesjarcsabaiskola.hu

A budaörsi Kesjár Csaba Általános Iskola a település legfiatalabb iskolájaként ambiciózus, motivált tantestülettel bír. Kezdetől fogva több gyermekközpontú program zászlóshajója lett: egészségnevelési bázisiskola, a Pest megyei iskolák katasztrófavédelmi képzésközpontja, sport tagozatos iskolaként a sport elkötelezett híve.

Az intézmény jól felszerelt, minden tanteremben van lehetőség interaktív táblát használni, emellett rendelkezünk 2 nyelvi teremmel, 2 informatika teremmel, művészeti és természettudományi szaktanteremmel. A szünetekben a gyerekek tágas udvaron levegőzhetnek, hatalmas játszótér, padok és asztalok állnak rendelkezésükre, tornatermünk leválasztható, műfüves focipályánkon mindennap játszhatnak a tanulók.

Az iskola többek között színjátszó, természetjáró (Kósza-túra) és fényképész szakköröket működtet, továbbá alsós és felsős sportkör is várja a mozogni vágyókat. Az egészséges táplálkozás ismertetése mellett a mozgás is nagy szerepet kap, minden évben megrendezzük a Fut az Őrs városi futóversenyt.

Intézményünk 2010 óta az Életrevaló program referenciantézménye, amely szociális és életviteli kompetenciát fejleszt a tanulóknál, ráadásul az iskola alapítása óta emelt óraszámban foglalkozik a sporttal. A program keretén belül nemzetközi referencia intézményi státuszra pályázunk, aminek keretében nagyszerű lehetőség lenne más iskolákkal együtt dolgozni.

A projektünkben a sport, a szociális kompetencia és az IKT hármasságát fűzzük szorosabbra.

KEresS, JÁTssz, Repülj!

A projekt során a sport, a szociális kompetencia és az IKT oktatás előnyeit ötvözzük. Mind a három terület fontossá vált az oktatás, nevelés területén ahhoz, hogy 21. századi készségekkel lássuk el a tanulókat. Iskolánk többek között a sport elkötelezett híve, névadónk Kesjár Csaba híres magyar autóversenyző volt, emberi értékei alkalmassá teszik példaképnek, ami így rendkívül jó téma projektünkhöz.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: fizika, idegen nyelvek, informatika, matematika, mozgókép- és médiaismeret, nyelv és irodalom, technika, tervezés és technika, testnevelés, erkölcsstan

Korosztály: 6-14 év

Munkanyelv: magyar (angol)

A projekt célja, hogy a tanulókat a 21. századi készségekkel lássa el három nagy területen: a sport, a szociális kompetencia és az IKT területén. Meg szeretnénk mutatni a tanulóknak, hogy ezen területek megfelelő egyensúlya fontos az egészséges életvezetési struktúra kialakításához. Ehhez a tanév során projektnapokat szervezünk, amiben a tanulóknak fontos szerep jut a szervezés és a megvalósítás területén is. A projekt során a következő kérdésekre keressük a tanulókkal közösen a választ:

- Hogyan befolyásolja a múlt a jövőt?
- Miért fontos, hogy válasszunk magunknak példaképet?
- Milyen emberi értékei miatt választották az iskola névadóját?
- Mit tudsz iskolánk névadójáról?
- Kit választanál példaképednek?

A projekt egyik fő célja, hogy olyan példaképet állítsunk a tanulóink elé, aki nem megközelíthetetlen szoborként áll előttük, hanem olyan személyként szeretnénk közel hozni hozzájuk Kesjár Csaba alakját, akinek tetteiben a felelősségvállalás, a tevékeny munkaszeretet nyilvánul meg, így motiváló erőként válik a gyerekek számára példaképpé.

Célunk, hogy tanítványaink, Kesjár Csaba megismerésével folyamatosan váljanak felelősebben gondolkodóvá és cselekvővé, anélkül, hogy külső kényszerítő erő befolyásolná őket.

Minden iskola igyekszik a sajátos arculat kialakítására, minden intézménynek fontos, hogy tanuló előtt egyértelművé váljon, hogy miért az az iskola neve, névadója és minél több ismerete legyen az egyénről, mert ez segíti az iskolával való azonosulást. A gyerekek gyűjtőmunka során jobban megismerik iskolánk névadóját, azt, hogy miért őt választották régi diákjaink.

Érdekes lehet együttműködni az országon belül különböző intézményekkel, illetve külföldi intézményekkel, ahol a tanulók bemutathatnák saját névadójukat és megismerhetnék a névválasztás

okát, jelentőségét. Ehhez keresünk partnereket. Ebben támaszkodhatunk a gyermekek informatikai ismeretére, amelynek segítségével 21. századi készségeiket gyakorolhatják.

Komplex projekt lévén cél az ismeretek bővítése is. A tanulók a projekt közben önálló tanulással szerezhettek új ismereteket. Iskolánk régi diákjaival készített interjúk segítségével megismerhetik tanulóink a régebbi diákok életét. Mindeközben hatékonyan valósul meg a hagyományok ápolása, a nemzeti identitás fejlesztése, a közösség építése, a másság elfogadása, az önismeret és a kreativitás, a szociális kompetencia fejlesztése is.

A projekt végén fogalmazások írásával mondják el a tanulók, hogy őket mi fogta meg legjobban. Ezeket a fogalmazásokat egymásnak mutathatják be.

Az összegyűjtött képekből, információkból tablók, prezentáció készülnek, amelyeket a tanulók szintén egymásnak mutatnak be. Minden osztályból a gyerekek kiválasztanak három tablót, amelyekből kiállítást készítenek az iskola aulájában.

A projekt végén egy kisfilm is készül a projekt folyamatáról, az eredményekről.

A projekt főbb tevékenységei

- A tanulók és tanárok felveszik egymással a kapcsolatot a projektben részt vevő intézményekkel levelezőrendszer, Skype segítségével.
- A tanév során 3 projektnap kijelölése a különböző területeken.
- Az intézmény tanulói megismerkednek az iskola névadójának életével, jelentőségével, tevékenységével, a névválasztás okával.
- Prezentációk készítése, önálló kutatómunka a kapcsolódó tanórákon. (pl: Kesjár Csaba autóversenyző volt, így fizika órán lehetne beszélni a sebességről, a versenyzőkre ható G erőről)
- Egy sport projektnap keretében gyakorlati foglalkozások, játékok, verseny szervezése. Közös produktumként Flashmob szervezése ezen a napon.
- A névadó életéből, sikereiből, fontos tevékenységeiből készült projektmunkákból kiállítás szervezése, erre egy újabb projektnap szervezése. Az összes résztvevő partnerintézmény névadójából egy gyűjteményt készítenek a tanulók.
- Egy online prezentáció keretében a tanulók bemutatják az elkészült projekteket és feltöltik a blogra.

A projekt során a tanulóknak szervezési és kreatív feladataik is lesznek, melyeket a különböző feladategységeknél jelzünk.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		Skype, Gmail, Facebook, chat
Projekt dokumentáció		Word, Google Drive, Prezi, Power Point
Közös tevékenységek, feladatok	A feladatok rögzítése	blog szerkesztése
	Közösségi élmény, Flashmob	videókészítő
	A projekt eredményeinek bemutatása (disszemináció)	A kiállításon megjelent anyagok összegyűjtése egy blogon, ahová a Flashmobból készült videó is felkerül.

A projekt megkezdése előtt tanulói kérdőív segítségével formatív értékelést végzünk a tanulói folyamat kidolgozásához valamint a tanulók előzetes tudásának felméréséhez. Mit jelent számodra a példakép fogalma? Van-e példaképed? Plakátokkal, tanulói prezentációkkal keltjük fel a tanulók érdeklődését. Ezt néhány önként jelentkező, IKT eszközhasználatban járatos diák készíti el.

A projekt során áttekintő táblázatok, ellenőrző táblázatok segítségével nyomon követhetjük a projekt menetét, a megvalósítás folyamatát.

A projekt eredményei:

- Egy blog Kesjár Csabáról, kiállítás, Flashmob
- Gondolatok és ötletek világos és hatékony kifejtésének képessége szóban és írásban
- Együttműködő-készség különböző csapatokkal
- Rugalmasság és kompromisszumkészség a közös célok eléréséhez
- Közös felelősségvállalás az együttműködés során
- Hozzáférés az információkhoz eredményes és hatékony módon, az adatok hozzáértő és kritikai értékelése, pontos és kreatív információhasználat az aktuális probléma megoldásához
- Az információkhoz való hozzáférés és az információhasználat erkölcsi/jogi kérdéseinek alapvető megértése
- A digitális technológia és a kommunikációs eszközök és/vagy hálózatok megfelelő használatának képessége
- Az információk rendszerezésének, elemzésének és összegzésének képessége

A projekt segítségével a diákokat megtanítjuk a multimédiás eszközök tudatos használatára, alkalmazására, valamint képesek lesznek az érzelmek kifejezésére, ismeretére, megértésére és szabályozására. Igényük lesz arra, hogy fenntartsák az egymás közti kommunikációt, tapasztalatcserét. A projekt alatt a tanulók a tanulási folyamatukban új tapasztalatokat, ismereteket szereznek, később is használható módszereket ismernek meg.

„Kis emberek a Föld körül...”

Mosonyi Györgyné, Cseréné Marczal Zsuzsanna, Kovács Tiborné, Nagy Rita és Győrikné Kargl Mária

Perkátai Általános Művelődési Központ Szivárvány Óvoda

www.perkata.hu

Óvodánk életében kiemelt fontossággal bír a környezetvédelem, a fenntarthatóság és a felelősség jövőnk érdekében. Ezt a szemléletmódot próbáljuk átadni gyermekeinknek is. Az általunk választott világnapokra épített témafeldolgozás már több éve eredményesen működik. Ezt a jó gyakorlatot szeretnénk megosztani, majd közösen megvalósítani, magyar anyanyelvű, külföldi partnerekkel. Munkánk során fontosnak tartjuk az IKT eszközök minél szélesebb körű alkalmazását. Folyamatosan keressük a megújulás, a fejlődés lehetséges útjait.

„Kis emberek a Föld körül...”

A projekt témája a környezetünk megismerése és a környezetvédelem fontosságának tudatosítása a Víz világnapja, a Föld világnapja és a Madarak, fák napja témakörök komplex feldolgozásával.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: óvodai foglalkozások

Korosztály: 3-7 éves óvodás korosztály

Munkanyelv: magyar

A projekt célja együttműködés kialakítása más országok, a környezeti nevelést kiemelten kezelő óvodái között. Együtt gondolkodás, projektek megvalósítása és közös, interaktív munka során különböző produktumok létrehozása. A gyerekek és a résztvevő pedagógusok IKT kompetenciáinak fejlesztése, elmélyítése. A tevékenységek alatt a gyermekek ismerjék meg a közös munka előnyeit, nehézségeit, fejlődjenek személyes kompetenciáik.

A projekt főbb tevékenységei

A projekt a három világnap köré épül. A gyermekek előzetes tudásának, ismereteinek feltérképezése képes fogalomtérképpel, valamint képes ötletbörze segítségével valósul meg.

„A víz az élet forrása”

- A gyerekek PowerPoint vetítés alkalmával eleveníthetik fel ismereteiket, tehetnek szert új ismeretekre, felidézhetik a témához kapcsolódó verseket, énekeket, ismerkedhetnek újjakkal, találós kérdések segítségével gondolkodásra készítjük őket. Megismerkedünk Zelk Zoltán: A kis patak című versével.
- Kirándulást teszünk a falunkban található patakhhoz, ahol megfigyeljük a vízi élővilágot, összehasonlításokat, megfigyeléseket végzünk, vízmintákat veszünk, amit a gyermekek nagyító segítségével megvizsgálunk, összehasonlítják az ivóvízzel.
- Látogatás teszünk a faluban található vízházhoz, víztoronyhoz. Ismerkedünk a víz mester-séges útjával.
- A gyerekek többféle tevékenységet végezhetnek forgó rendszerben (Paint programmal halacska színező kifestése, digitális rajztáblán akvárium rajz készítése, színezése, ismeretbővítés webkamerák segítségével.
- Album készítése a projekt során a gyerekek által készített fotókból, rajzokból.

„Ez a világ olyan kerek...”

- Megbeszéljük mit is értünk „Föld” alatt. Különböző kísérleteket végzünk, amelyek természeti jelenségekhez, vagy az életfeltételekhez kapcsolódnak. Állatokról, növényekről verselünk, énekelünk. Megnézzük a „Flupi és a víz” Power Pointot.
- Beszélgetünk a veszélyeztetett állatokról, az ökológiai egyensúly valamint a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról. Földgömböt kasírozunk, terepasztalt készítünk a gyerekekkel.

Állatos körjátékokat játszunk, állatos mondókákat mondogatunk. Megnézzük a „Flupi és a levegő” PowerPointot.

- A gyerekek által gyűjtött hulladékot elhelyezzük a közeli szelektív hulladékgyűjtőbe. Megbeszéljük az újrahasznosítást, megnézzük a „Földlakók!” Szelektív hulladékgyűjtés című animációs filmet.
- Üzemlátogatást teszünk a településünkön működő Bio-Nat Kft-nél, megfigyeljük a bioműtrágya gyártásának folyamatát. A Föld témájával kapcsolatban rajzokat készítünk a digitális rajztáblával és a Paint programmal. Bábokat, játékokat készítünk hulladék anyagok felhasználásával, kupakkal kirakózunk.
- A téma lezárásaként elkészítjük a projekt albumát, amelyhez a gyerekek készítettek a fotókat a hónap során, a produktumokból kiállítást készítünk.

„Gólya, gólya gilice...”

- Prezentáció segítségével a gyermekek interaktív módon szerezhetnek ismereteket közvetlen és tágabb lakókörnyezetünk madarairól, különösen a költöző madarokról. A bemutaton megjelenő versek, mondókák, találós kérdések a gyermekek ismereteinek bővítését és a gyermeki figyelem fenntartását szolgálják.
- A gyerekekkel ellátogatunk a falunkban lévő gólyafészekhez, ahol élőben tekinthetjük meg a gólyapárt saját környezetében, élményeinket fényképeken örökítjük meg.
- A gyerekek több tevékenységet végezhetnek forgószínpadszerűen. A számítógépen a Paint programmal madaras színezőt festhetnek ki. A második helyszínen digitális rajztáblák segítségével elkészíthetik Osváth Erzsébet: Gólya a réten című versének versillusztrációját. Filmvetítés segítségével bepillantást nyerhetnek a gólyák életébe különböző gólyafészkes webkamerákon keresztül. Táblagépen megismerkedhetnek a Madárhatározó alkalmazással.
- Használjuk a Quiver programot. A programból előre kinyomtatott madaras képeket ceruzával színezik ki a gyerekek, amelyet az alkalmazás animálttá „varázsol” át.
- A projekt megvalósítása alatt készült, a gyermekek által készített fényképekből, produktumokból albumot készítünk.

A projekt feldolgoása az óvodapedagógus - gyermek, valamint a gyermek - gyermek közötti együttműködésre épül.

A pedagógus fő feladata a munka megtervezése, koordinálása, a gyermekek aktivitásának biztosítása, ezáltal az érdeklődésük folyamatos fenntartása.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		e-mail, Skype, chat, TestvérTér, közösségi oldalak
Projekt dokumentáció		számítógépek, laptop, nyomtató, eTwinning TestvérTér
Közös tevékenységek, feladatok	A projektek megvalósítása során	eTwinning TestvérTér, Google Drive, Skype, okostelefon, digitális fényképezőgép, tablet, laptop, projektor, nyomtató, számítógépek, digitális rajztábla
	A projekt eredményeinek bemutatása (disszemináció)	Fényképalbum létrehozása a TestvérTérben

Az önellenőrzésnek és az értékelésnek fontos szerepe van a projekt megvalósítása során. A gyermekek folyamatos visszajelzést kapnak saját tudásukról, fejlesztendő területeikről. Az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő eszközöket alkalmazunk: képes fogalomtérkép, ötletbörze, megfigyelési szempontsorok, kapcsolati körök, ellenőrző listák az előrehaladás nyomon követésére, áttekinthető táblázat.

A projekt során készült fotók, rajzok egy albumban kapnak helyet. Az albumot megtekinthetik a szülők, a projektben részt nem vevő gyermekek, kollégák, érdeklődők. A Föld témakörében készült produktumokból kiállítást készítünk. A munka eredményeként a gyermekek és a pedagógusok új internetes felületeket, eszközöket, technikákat, módszereket ismerhetnek meg, melyek mindennapi munkájukba beépülnek.

A projekt beilleszthető bármelyik hasonló szemléletű, gondolkodású hazai és külföldi óvoda nevelési tervébe, hiszen a környezeti nevelés, a környezetvédelem témája évről évre hangsúlyosabbá válik.

A projekt megvalósítása során a munka eredményeként a projektben részt vevő, a környezeti nevelés területén azonos elveket valló intézmények új gyakorlati ötleteket meríthetnek egymás munkájából, színesíthetik módszertani kultúrájukat, a témafeldolgozás lehetőségeit. A projekt fenntartható, hiszen a partnerekkel való együttműködés során az IKT eszközök minél szélesebb körű alkalmazásával, egymás ötleteinek felhasználásával, a téma más szemszögből való megközelítésével mindig bővíthető.

A projektben részt vevő intézmények további kapcsolatokat építhetnek ki, melyek a későbbiekben más területen is lehetőséget biztosíthatnak a közös munkára.

Kit visz a víz? – Svábok a nagyvilágban

**Csiszár Dóra, Dienes Dóra, Fodor Alice,
Pavluska-Vizsnyai Zsuzsanna és Susán Katalin**

Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola

<http://iskola.pilisborosjeno.hu>

A Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Budapesttől néhány kilométerre nyugatra, a Nagy-Kevély lábánál fekszik. A Duna-Ipoly Nemzeti Park tájvédelmi területe néhány perc sétára van az intézménytől, és tanösvény is vezet rajta.

Az intézmény alapítványának és szülői támogatásoknak köszönhetően több interaktív táblával és jó számítógépparkkal rendelkezünk. A kollégák ennek megfelelően jártasak az IKT eszközök használatában.

A zenei tagozaton hat tanszakon, 11 hangszeren és szolfézs-zeneelmélet, zenetörténet, kórus órákon képezzük a diákokat. A zenei tagozat rendszeresen koncertezik.

Az általános iskola és a zeneiskola együttműködése példaértékű, közös rendezvényeink a nemzeti ünnepekre rendezett megemlékezések, a karácsonyi közös éneklés, a népdaléneklési verseny, az iskolagála. Intézményünkben kiemelt szerepet kapnak a projektnapok, a közösségi rendezvények is.

Iskolánk Ökoiskola, így kiemelten fontos a környezettudatos nevelés.

Kit visz a víz? – Svábok a nagyvilágban

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: földrajz, háztartástan, idegen nyelvek, informatika, kultúrtörténet, mozgókép- és médiaismeret, művészet, technika, testnevelés, történelem, állampolgári ismeretek, ének-zene

Korosztály: 2-7. osztály

Munkanyelv: magyar, német, angol

Projektünk célja a gyerekek érdeklődésének felkeltése más nemzetek kultúrája, történelme, hagyományai, nyelve iránt, különös tekintettel a velünk élő sváb nemzetiség hagyományainak felfedeztetése, ápolása, őrzése által. A projekt során a gyerekek olyan feladatokat, kutatásokat végeznek és tapasztalatokat szereznek, amelyek által megélhetik a svábság sokszínűségét, felfedezhetik a magyar néphagyományoktól való különbözőségét vagy éppenséggel hasonlóságát. A gyerekek elmélyednek abban, hogy a hazáját elhagyó svábság hogyan próbált közösségeket formálni, együtt őrizni a magukkal hozott kulturális kincseiket, nyelvüket; majd, hogy hogyan alkotott egyre inkább közösséget – mind nyelvében, mind szokásrendszereiben – a magyarsággal.

A projekt főbb tevékenységei

A projekt során a gyermekek megismerkednek személyesen is szűkebb lakókörnyezetükben élő hagyományörző egyesületekkel, megismernek lakóhelyükön működtetett tájházat – lehetőségük nyílik személyes kapcsolatteremtésre hagyományápolásban jártas felnőttekkel. A hagyományokat közlelő, élő módon tapasztalják meg, minél sokszínűbben, minél több területet megismerve.

A diákok bemutatják lakóhelyük sváb emlékeit, a megmaradt épületeket, a sváb tájházban összegyűjtött tárgyi emlékeket. A kincskereső játékhoz QR kódokat készítenek.

Felfedezik saját régiójuk folklóráját, a sváb táncokat, dalokat, viseleteket, beszélgetnek nemzeti ételeikről, recepteket cserélnek, megtanulnak néhány étellel kapcsolatos szót egymás nyelvén, kóstolót készítenek.

A diákok megismerkednek a svábok történelmével, betelepítésük és kitelepítésük körülményeivel. Milyen lehetett az utazás? Hány napig tartott? Mi várta őket? Mi történt a hatalmas skatulyákkal, amik nem voltak képesek árral szemben visszafelé haladni? Hogyan hitette el a hatalom az akkori magyarsággal, hogy a svábok tehetnek arról, hogy a magyar paraszt szegény? A felsősök választ kapnak ezekre a kérdésekre, ha alapos kutatómunkát végeznek. A híres ulmi skatulyákról és a marhavagonokról gyűjtött ismereteiket a diákok egy Preziben szerkesztik össze.

Felveszik a kapcsolatot egy testvériskolával és a TestvérTér-ben rendszeresen kommunikálnak.

Elindítanak egy utazódobozt, amelyet minden iskola szabadon kiegészíthet valamivel, majd tovább küldheti, pl: zene és kottagyűjtemény, népviseletbe öltöztetett baba stb.

Riportot készítenek a faluban lakó sváb emberekkel és a családjukról digitális családfát szerkesztenek.

Papírmaséból, kartonból, vagy vályogból felépítik egy hagyományos sváb parasztház makettjét.

Nyár végén elkészítik a sváb aratókoszorút, és megismerkednek a népi időjóslassal is.

Híres sváb-magyarok fényképeiből digitális tablót állítanak össze.

A diákok nemzetközi táncnapot tartanak egy közös videó elkészítésével – kiválasztják a zenét, táncolnak rá, rövid videókat készítenek róla, majd az egészből szerkesztenek egy klipet.

Közös Linoit faliújságon minden csapat közzétesz néhány képet, melyek a sváb kultúra néhány jellegzetes elemét tartalmazzák, pl. tájakat, látnivalókat.

A projekt közös kommunikációs nyelvén, vagy a partnersztyályok anyanyelvén készülnek dokumentumok, prezentációk és weboldal, melyek bemutatják a diákok által készített interjúkat és egyéb digitális anyagokat.

A projekt eredményeként elkészülhet egy munkáltató tankönyv is, papír illetve digitális változatban is.

Feldolgozzák az iskola történetét, prezentációt készítenek belőle.

Használt IKT eszközök

	Tevékenység	IKT eszközök és webszolgáltatások
Közös problémamegoldás, tevékenységek, feladatok	Utazódoboz összeállítása	
	A pilisborosjenői sváb tájház bemutatása, idegenvezetés	Kincskereső QR kód, Munzee.com
	Munkáltató tankönyv készítése	issuu.com
	Munkáltató tankönyv készítése digitális változatban is Párosítás, csoportosítás, szövegkiegészítés, keresztretjtvény	kvízkészítő, keresztretjtvény készítő alkalmazások
	Egyéb feladatok	LearningApps
	Sváb népviselet, varrás	Photosynth
	Sváb táncok tanulása, táncbemutatók Zenegyűjtemény összeállítása: kották, hangfelvételek	Digitális hangtár, YouTube
	Hagyományok gyűjteménye, (Virágszőnyeg, Karikavasárnap, Kriskindl, boszorkányűzés)	Pixton
	100 szó svábul	Quizlet
	Sváb ételek főzése, szakácskönyv készítése	fotókönyv alkalmazás
	Kapcsolattartás	eTwinning TestvérTér
	Családfa készítése	Ancestry
	Sváb lakta települések - gyűjtőmunka, térképhasználat	Google Maps
	Riportok készítése, felvétel, vágás	Speech Recognizer
	Régi svábházak mai képe	Jigsawplanet
	Egy sváb család igaz története Képek, levelek, riport	Photostory
	Híres sváb-magyarok	wordle.net
A pilisborosjenői iskola történetének bemutatása	prezentáció	

A projekt eredménye a sváb nemzetiség élettörténetének megismerése, hagyományápolás, hagyományőrzés, idegen nyelv használata, a digitális kompetencia fejlesztése, multikulturális érzékenyítés.

Iskolánk német nemzetiségi iskola, ennek megfelelően 5+1 órában tanít német nyelvet. A 6. óra német népismeret, ennek a tananyagának egy részét szeretnénk úgy kitalálni és megvalósítani, hogy az hasznos legyen a diákok számára.

Településünkön a sváb történelem feldolgozásának egyetlen írott emléke található meg könyv formájában. Szükségesnek látjuk, hogy az idősebb korosztály meséljen a múltból, örvendeztessen meg történeteivel, népszokásaival, ruháival, tárgyaival, énekével, kiejtésével.

A projektet 1 évre terveztük, de több év munkája szükséges ahhoz, hogy minden évfolyamon élvezetes és maradandó anyag szülessen.

Let's celebrate together!

Kiss-Berta Beáta

Karinthy Frigyes Gimnázium

www.karinthy.hu

Az iskola, ahol tanítok, Budapest egyik jóhírű két tanítási nyelvű gimnáziuma. Az angol és a német két tanítási nyelvű tagozati osztályok mellett minden évfolyamon van egy nemzetközi érettségít (IB) adó osztályunk is. Diákjaink életében az angol és a német nyelv minden pillanatban jelen van, az Erasmus+ keretén belül van hároméves nemzetközi projektünk, melyben rajtunk kívül 6 ország egy-egy gimnáziuma vesz részt. Korábban az eTwinning programba iskolánk semmilyen formában nem kapcsolódott be, azonban úgy éreztem, a diákjaink nem maradhatnak ki a program nyújtotta lehetőségekből. S hogy melyek ezek? Kötetlen keretek között megismerkedhetnek más országokban tanuló kortársaikkal, kifejezetten az őket érdeklő témákkal foglalkozhatnak, idejüknek, lelkesedésüknek megfelelően választhatják meg a tevékenységeiket, mindeközben eszközként használhatják a már megszerzett nyelvtudásukat.

Let's celebrate together!

A projekt során a bekapcsolódó partnerek néhány jellegzetes ünnepüket ismertetik meg egymással, melynek eredményeként a projekt végén minden egyes ünnephez kapcsolódóan elkészül egy internetes magazin.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: idegen nyelvek, informatika, nyelv és irodalom, történelem, éneke-zene, rajz és vizuális nevelés

Korosztály: 9-12. évfolyam (14-19 év)

Munkanyelv: angol

A projekt célja a bekapcsolódó partnerek ünnepeinek (egy nemzeti valamint egy vagy két családi ünnep) megismertetése a partnerországok diákjaival. A projekt végén minden egyes ünnephez kapcsolódóan elkészül egy internetes magazin, amelyben például leírások, receptek, dalszövegek, versek, rajzok, fotók szerepelnek. A projekt időtartama alatt fontos a nemzetközi kapcsolatépítés – ennek eszköze lehet a Skype-on keresztül történő kommunikáció – melynek során egy-egy karácsonyi dalt is megtaníthatnak egymásnak a partnerek (pl. ugyanazt a karácsonyi dalt más-más nyelven).

A projekt elején a tanulókkal együttműködve kiválasztjuk azt a maximum három ünnepet, amelyekkel a munka során részletesen kívánunk foglalkozni. A választásban az ötletbörze tapasztalatait segítene: mivel nemzetközi összehasonlításban fogunk az ünnepekkel foglalkozni, a cél, hogy olyan ünnepeket válasszunk, amelyekről van elegendő mondanivalónk, valamint nem teljesen ismeretlenek a partnerország tanulóinak sem (pl. karácsony, ballagás – ez utóbbi a tanulóim iskolájában a magyarországi szokásoktól is eltérően zajló, igazán speciális ünnep). Kivétel lehet ez alól – az előzetes terveim szerint – egy vizsgálandó nemzeti ünnep, amelynek valószínűleg nincs pontos külföldi megfelelője. A vizsgálandó ünnepek kiválasztását követően a tanulók 4 fős csoportokat alkotnak. Minden csoport egy-egy ünnepről készít magazint a projekt végső produktumaként, ám az információgyűjtés szakaszában a csoportok egymást is segítik ötletekkel. Bár a végső cél a magazin mint produktum létrehozása, a projekt során számos, az információk összegyűjtését, rendszerezését és megosztását szolgáló tevékenységet végeznek a tanulók. Ezek a következők:

- információgyűjtés az ünnepekről (történetük, szimbólumok, a megünneplés módja, esetleg az ebben fellelhető családonkénti vagy történelmi koronkénti eltérések)
- fotómontázs készítése az adott ünnep szimbólumairól, a megünneplés képeiről
- a karácsony és a ballagás esetén – mivel ezek megünneplése családonként és/vagy intézményenként eltérhet – az egyénileg készített képekből mindenki elkészítheti a saját „moziját”. Ezen ünnepek esetében a tanulók kérdőíves módszerrel kérhetnek információkat a tanulói csoport tagjaitól azzal kapcsolatban, milyen, csak az ő családjukban (karácsony) vagy volt iskolájukban (ballagás) jellemző ünnepi szokásokról tudnak beszámolni.
- karácsonyra minden tanuló egyénileg elkészített képeslapot küld a külföldi partnereknek illetve csoportszinten megtanítanak egy magyar nyelvű karácsonyi dalt a partneriskolák diákjainak
- a fellelt információk valamint a fotómontázs és a küldött képeslapok felhasználásával a tanulók prezentációt készítenek a csoportjuk által feldolgozott ünnepről. Az elkészült prezentációkat a tanulók közösen megnézik, véleményezik, szükség szerint kiegészítik.

Mivel a tanulók egy nemzetközi projektben vesznek részt, a saját osztálytársaikon kívül a külföldi partnerrel is folyamatos kapcsolatban állnak, a felsorolt feladatok elvégzésekor szem előtt tartják, hogy az adott ünnepek bemutatásakor a kifejezetten hazai sajátosságokra kell felhívniuk a figyelmet. Folyamatosan figyelniük kell, hogy a külföldi partnerektől kapott információk hogyan illeszthetők be a saját maguk által gyűjtött információk közé, azokkal milyen viszonyban vannak. Ennek a folyamatos összevetésnek az eredményeként a tanulók – azon kívül, hogy képet kapnak

a külföldi partnerek által bemutatott ünnepeknek a jellemzőiről – remélhetőleg megtapasztalják, hogy másképpen vagyunk végső soron egyformák. Az alapkérdésben felvetett összetartozás érzését több szinten is megélhetik a tanulók: egyrészt az ünnepek nemzeti sajátosságainak tudatosításain keresztül, másrészt azt tudatosítva, hogy bár eltérő lehet a forma, a különböző nemzetek ünnepei azonos célt szolgálnak: szint visznek a hétköznapi egyformaságába, erősítve az összetartozás érzését családi és nemzeti szinten egyaránt.

A projekt végső produktumaként egy magazint állítanak össze a tanulók (csoportonként, azaz ünnepenként egyet-egyet), amelyet kifejezetten a külföldi partnernek szánnak. A magazinban összegzik mindazt a tudást, amelyre szert tettek az egyes ünnepekkel való foglalkozás során. Ezen a ponton már világos képpel rendelkeznek a külföldi partnerek azonos (szerepű) ünnepeiről, tehát a magazinban szándékosan hangsúlyozzák azokat a jellemzőket, amelyek magyar sajátosságok (például jellegzetes karácsonyi receptek, a ballagási szokások, a választott nemzeti ünnepről való megemlékezés módja stb.) A magazin összeállítása során így hangsúlyozottabban szembesülhetnek az ünnepeink hazai sajátosságaival, átélhetik annak az örömét, hogy a nekik természetes ünnepek és ünneplési módok más nemzetiségűeknek érdekesnek, ezáltal nekik maguknak még inkább értékesnek tűnhetnek. A magazin elkészítését mindenképpen megelőzi számos (papír alapú) magazin áttekintése (műfaji, nyelvi sajátosságok). Az elkészült produktumokat először a csoportok egymásnak mutatják meg, majd továbbítják a külföldi partnernek is.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		Skype, TestvérTér, közösségi oldalak
Projekt dokumentáció		Google Drive, TestvérTér
Közös tevékenységek, feladatok	Közös feladatok megvalósítása, megosztás, dokumentáció	TestvérTér, Facebook, TeamUp, Tagul, Fotor, Movie Maker, Prezi
	A projekt eredményeinek bemutatása (disszemináció)	Google Drive, Facebook csoport

Ellenőrzés, önellenőrzés módja, eszközei

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
<ul style="list-style-type: none"> • Ötletbörze az ünnepeink jellegzetességeiről • IKT-táblázat (Már ismerem, Kíváncsi vagyok rá - az ötletbörzét követően kiválasztott 3 ünnepről) • Idővonal (a projekt áttekintő terve) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ellenőrző lista a fotómontázsokhoz • Áttekintő táblázat a prezentációkhoz • A magazin ellenőrző listája • Csoportos megbeszélések • Beszámoló előre haladásról (heti rendszerességgel) 	<ul style="list-style-type: none"> • IKT-táblázat (Megtanultam – a projektmunka megkezdése előtt elkezdett táblázat utolsó oszlopának kitöltése) • Gondolattérkép az ünnepekről szerzett ismeretek rendszerezéséhez • Záróbeszélgetés irányított kérdésekkel: hogy éreztem magam, mik voltak az erősségeim, miben kell még fejlődnöm?

A projekt eredményeként a diákok a következő területeken fejlődhetnek:

- Együttműködő-készség különböző csoportokkal
- Gondolatok és ötletek világos és hatékony kifejtése szóban és írásban
- A kulturális különbségek áthidalása, az eltérő nézőpontok felhasználása az innováció és a minőség növelése érdekében
- A hasonlóságok és a különbségek felismerése, a megszerzett információk átlátható formában történő bemutatása
- A projekt végén a megszerzett információkat bemutató „termék” tervezése, az információk elrendezése, rögzítése.

A projekt során szeretnénk új kapcsolatokat kiépíteni külföldi iskolákkal. Sikeres megvalósítás esetén reményeim szerint tovább folytathatjuk a projektet, esetleg újabb partnerek bevonásával. A résztvevő diákok (ahogy a projektvezető pedagógus(ok) is) új ismereteket szereznek a Web2.0 eszközök használatával kapcsolatban, illetve az egyik legfontosabb célként megismerkednek a projektalapú tanulás gyakorlati megvalósulásával.

Mesélnek az őszi fák

Szegedi Istvánné, Kozma Emese és Simonné Spisák Edit

Megyasói Mészáros Lőrinc Körzeti Általános Iskola

www.megyaszoiskola.hu

Iskolánk Megyaszó község központjában, egy 1959-ben épült, 2002-ben bővített épületegyüttesben található nyolc évfolyamos körzeti általános iskola.

Ökoiskolaként rendszeresen szervezünk és veszünk részt különböző, a környezeti neveléshez kapcsolódó programokon, pályázatokon. Iskolánkban fokozatosan nő a hátrányos helyzetű tanulók száma. Beilleszkedésüket különböző programokkal, tartalmas diákélettel segítjük. Igyekszünk lehetőségeinkhez képest mindent megtenni, hogy a gyerekek jól érezzék magukat az iskolában.

Iskolánk gyermekbarát, ugyanakkor rendre törekvő, világos rendszert kínál, melyben – reményeink szerint – minden gyermek a legmagasabb szinten bontakoztathatja ki képességeit, megtanulhatja a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelt. Pedagógiai módszerek sokszínűségével támogatjuk a képességek kibontakoztatását, valamint hogy tanulóink elsajátítsák az ismeretszerzés sokféle módját, és az információszerzésben jártasságot szerezzenek. Iskolánk IKT eszközökkel nagyon jól felszerelt: minden második osztályteremben található in-

teraktív tábla, három számítástechnika terem; tanulói és tanári laptopok állnak rendelkezésre a mindennapi munkánk során. A tantestület nyitott az innovatív módszerek elsajátítására, alkalmazására.

Szegedi Istvánné, projektünk megálmodója, alsós tanító és fejlesztőpedagógus, Simonné Spisák Edit magyar nyelv és irodalom szakos tanár és német műveltségterületű tanító, Kozma Emese matematika-, rajz- és média szakos tanár.

Mesélnek az őszi fák

A projekt az ősszel végbemenő változásokat követi nyomon, hogy hogyan lesz az ezerszínű ecsettel festett aranyló őszből, szürke/grafitceruzás, egyhangú, fázós és szomorú ősz.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: idegen nyelvek, informatika, környezeti nevelés, mozgókép- és médiaismeret, művészet, magyar nyelv és irodalom, természettudomány

Korosztály: 9-11 év

Munkanyelv: magyar

A projekt tervezett időtartama: 5 hónap

A projekt célja, hogy a tanulók képesek legyenek:

- A megfigyelések során összegyűjtött információk rendszerezésére, elemzésére, az összefüggések megértésére, a természettudományos gondolkodásmód kialakítása érdekében
- A megtapasztalható valóság, az élmények, gondolatok, tapasztalatok hatékony kifejtésére szóban, írásban valamint ezek művészi eszközökkel történő kifejezésére.
- Együttműködni, szerepeket leosztani, mely által mindenki hasznos tagjává válik a csoportnak
- A digitális technológiát, mint eszközt alkalmazni a megfigyelések és az információk rendszerezése, értékelése és kommunikációja érdekében.
- Az idő és a munkamennyiség hatékony kezelésére, a felelősségteljes feladatvégzésre a minőségi munka időben való teljesítéséhez.

A projekt főbb tevékenységei

A projekt 4 szakaszra tagolódik:

1. Ráhangolódás: Ebben az időszakban történik a projekt bemutatása, kapcsolatfelvétel a partneriskolákkal, az állandó tanulói csoportok kialakítása, a tanulói szerepek kiosztása: meteorológusok, csillagász, fotóriporter (a szerepek a projekt alatt cserélődnek). Ötlebörze Linoittal, a természetben ősszel végbemenő változásokról; a tanulók elkészítik a projekthez kapcsolódó IKT táblázatukat, majd létrehozzák a projekthez kapcsolódó blogot. Ezt a szakaszt a település környékén tett kirándulások zárják. A megfigyelést, az információk dokumentálását áttekintő táblázattal segítjük.
2. Megfigyelések, információszerzés: Ez a projekt leghosszabb időszaka. Tulajdonképpen az

ősz, azaz a szeptember, október, november hónapokat foglalja magába. Ezen időszakban a tanulók folyamatosan megfigyelik saját fáikat, azokat folyamatosan fotókkal dokumentálják. Az időjárásra vonatkozó megfigyeléseket, valamint a napkelte és napnyugta időpontjait ki- gyűjtik internetes információforrás segítségével és táblázatban rögzítik, majd a változásokat szemléltető diagramokat készítenek. Ok-okozati táblázat segítségével összefüggéseket keres- nek a természetben bekövetkező változások és az időjárás változásai között. Megfigyeléseiket röviden összefoglalva blogban rögzítik.

Elbeszélő, leíró fogalmazást, levelet írnak a kirándulás élményeiről, a bemutatni kívánt fákról. Ismeretterjesztő szövegeket dolgoznak fel a fákról, a fák részeiről (törzs, levél, gyökér). Különböző őszi hangulatokat idéző verseket ismernek meg, s keresnek kapcsolatot szavak, kifejezések és az őszi színek között. Alkotó tevékenységeik során szintén az őszi hangulatot, illetve annak változásait jelenítik meg a művészi kifejezés eszközeivel.

3. Elemzések, következtetések, tervezés: Terv készítése a fák védelme érdekében. A partner is- kolák eredményeinek megismerése, a közösen létrehozott európai „fatérkép” elemzése, ösz- zehasonlítások, ok-okozati viszonyok feltárása az időjárás és a földrajzi elhelyezkedés függ- vényében. Fotók válogatása, időrendbe rendezése a lényeges változások figyelembevételével, s ezekhez az adott időjárási viszonyok hozzárendelése. A megszerzett információk blogba rendezése.
4. Utómunkálatok, a projekt zárása: A projektzáró rendezvényre meghívók tervezése, elké- szítése. Minden csoport egy rövid (max. 3 perces) saját maguk által írt „színdarabbal” ké- szül, melynek címe Mesélnek az őszi fák. Feladatuk, hogy képzeljék magukat a fák helyébe és mesélik el, vajon mit „éreznek”, milyen a „hangulatuk”, hogyan élik meg az őszi válto- zásait. Készítsenek kiállítást a projekt során elkészült alkotásokból. Töltsék fel a blogba a zárórendezvényen készült képeket. A partner iskolákkal közösen hozzák létre a projekt kö- zös produktumát, a lapozható könyvet. Minden őszi hónap egy fejezetet kap, ebbe rendezik a résztvevő iskolák a tapasztalataikat, melyből szépen kirajzolódnának az éghajlatbeli külön- bözőségek.

A projekt során a pedagógus mentori szerepet tölt be. Feladata az egész munkafolyamat ko- ordinálása, a projekt tanórákra bontása, a projektben résztvevő kollégák bevonása, feladatok is- mertetése, az önálló tanulást segítő eszközök előkészítése, az értékelés megszervezése, a speciális igényű tanulók számára a differenciált tanulási feltételek biztosítása.

A projekt középpontjában az önálló tanulás áll, mely hozzájárul a 21. századi készségek kiala- kításához. A diákok munkáját ellenőrző listák – az önálló tanulás és együttműködés ellenőrzésé- re –, idővonal, áttekintő táblázatok segítik. Fontos szerepet kap a véleménynyilvánítás, az önálló gondolkodás, a társakkal és a pedagógusokkal történő folyamatos kapcsolattartás, a szerepek felosztása, a közös munka megtervezése, elvégzése, ellenőrzése, valamint a közös munka eredmé- nyeinek prezentálása, értékelése.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		Skype, eTwinning TestvérTér, blog
Projekt dokumentáció		TestvérTér, Google Drive, áttekintő táblázat
Közös tevékenységek, feladatok	Megfigyelés, elemzések, alkotások időszaka	blog, Google Maps, Google Forms, excel táblázatok TeamUp, Linoit, YouTube, Google Drive, Redmenta, LearningApps
	A projekt eredményeinek bemutatása (disszemináció)	blog, közös Google Maps, Movie Maker, Tagul szöveghő, Flip Snack a lapozható pdf könyvhöz

Ellenőrzés, önellenőrzés módja, eszközei

A projekt során a szummatív értékelés kapja a főszerepet. Folyamatos a tanulók és a pedagógus reflexiós és önreflexiós tevékenysége, melyet ellenőrző és áttekintő listák segítenek.

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével	
<ul style="list-style-type: none"> Gondolattérkép az ószról Ötlebörze Linoittal: Milyen változások történnek összesen? IKT táblázata meglévő ismeretek összegzéséhez, Kérdések megfogalmazásához: Milyen változásokat tapasztalunk összesen a természetben? 	<ul style="list-style-type: none"> Ellenőrző lista Google kérdőív formájában az önálló tanulás és együttműködés ellenőrzésére Áttekintő táblázat (a blog létrehozásához, elkészítéséhez) a munka dokumentálására IKT táblázatok az egyes témakörök feldolgozásához 	<ul style="list-style-type: none"> Redmenta az elsajátított ismeretek ellenőrzéséhez IKT táblázat a megszerzett tudás visszagigazolására 	<ul style="list-style-type: none"> projektzáró beszélgetés befejező körkérdés: Mi a legérdekesebb, amit megtudott a projekt során? projektzáró kérdés Linoittal: Mi tetszett a legjobban a projekt során?

A projekt eredményeként a partneriskolákkal való közös munka során fejlődik a tanulók együttműködő készsége, megismerik a kapcsolatfelvétel és kapcsolat fenntartás lehetséges formáit, lehetőségük nyílik az idegen nyelvek, a digitális eszközök használatára.

Megismerik az önkifejezés sokféleségét: képesek lesznek gondolatok, élmények, hangulatok kifejezésére szóban, írásban és a művészi kifejezés eszközeivel élve egyaránt.

Betekintést nyernek a kulturális sokszínűség világába, eltérő nézőpontokat ismernek meg.

A közösen végzett munka során érdekes feladatokon keresztül ismerkednek meg az őket körülvevő világgal, annak változásaival, a változások mögött álló törvényszerűségekkkel.

A közös munka eredményeként:

- a tanulók létrehoznak egy közös Magyarország/Európa térképet, amely az adott térség/ország jellegzetes fáit mutatja be.
- Minden partner iskola létrehozza saját blogját, melyben az ősszel végbemenő változásokat, a projekt eseményeit, élményeit lehet nyomon követni.
- Közös produktumként egy lapozható kiadványt hoznak létre, melyben nem csupán megfigyeléseik, következtetéseik kapnak helyet, hanem egy, a tanulók által kidolgozott terv, a környezetük megóvása érdekében.

A természetben végbemenő változások mindig az ember figyelmének középpontjában álltak. Ehhez az egyszerű témához kapcsolódik projektünk is, melynek újszerűségét az adja, hogy az egyszerű fák megismeréséből, megfigyeléséből kiindulva, a tanulók képet kaphatnak az európai földrészen élő fákról, az időjárásbeli, éghajlati különbségekről.

A projekt az ősszel bekövetkező változásokat öleli fel, azonban mindez tovább gondolható, akár egy egész évre is kiterjeszthető, így a fák mellett a tágabb élővilág, több szempontú megfigyelését is célként tűzhetjük ki.

A projektnek jelentős szerepe lehet a gyerekek környezethez való attitűdjének formálásában, a környezettudatos magatartásformák kialakításában.

Nemzeti emlékezet – Nemzeti ünnep a XXI. század iskolájában

Sulyokné Kelemen Judit, Radvánszki Mónika és Kulacsné Fekete Éva

Győri Radnóti Miklós Általános Iskola

www.radnotiiskola.hu

Iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományok megőrzésére és az emelt szintű nyelvoktatásra. Nemzeti kultúránk értékei csak akkor tudatosulnak diákjainkban, amikor más kultúrából származó ismeretekkel, emberekkel kerülnek kapcsolatba. A nyelvoktatás során fejlesztjük tanítványaink interkulturális kompetenciáját: fontos a kulturális, civilizációs és néprajzi ismeretek átadása, közvetítése. 110 éves múlttal rendelkező intézményünkben mindig kiemelt cél volt, hogy külföldi iskolákkal tartsunk kapcsolatot, már három sikeres Comenius-projekttel kapcsolódtunk be a nemzetközi vérkeringésbe. Újabb elvárás a ma iskolájában, hogy a mindennapokba beépülve használják a diákok a legújabb IKT eszközöket akár idegen nyelven is. Mindehhez segítséget nyújt az eTwinning program is, ami által újabb módszerekkel, ötletekkel gazdagodunk. Egy nemzetközi projekt nagy kihívás, mert jó lehetőség tanulóinknak és kollégáinknak a fejlődésre, gyakorolhatják az idegen nyelvet és a digitális technológiák alkalmazását. Olyan iskola jelentkezését várjuk, akiknek ebben az időszakban van a nemzeti ünnepük, vagy akár ők is megemlékeznek országukban az 1848-49-es eseményekről, hősookról.

Nemzeti emlékezet – Nemzeti ünnep a XXI. század iskolájában

A projekt témája nemzetünk hagyományos értékeinek megőrzése, a nemzeti kultúra ápolása, történelmünk és irodalmunk megismerése, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hőseinek megbecsülése, tiszteletadás. A partnerország(ok)hagyományos ünnepének megismerése.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: idegen nyelvek (angol), informatika, magyar nyelv és irodalom, technika, történelem és társadalmi ismeretek, állampolgári ismeretek, ének-zene, rajz és vizuális kultúra; sajátos nevelési igényűek oktatása

Korosztály: 7. évfolyam

Munkanyelv: magyar, angol

Projektünk egyik célja nemzetünk hagyományos értékeinek megőrzése, a nemzeti kultúra ápolása, történelmünk és irodalmunk megismerése, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hőseinek megbecsülése. Másik célunk pedig az idegen nyelvi tudás alkalmazása és fejlesztése.

A projekt során a diákoknak lehetőségük nyílik arra, hogy saját és partnerországuk nemzeti ünnepét megismerjék, bemutassák. Betekintést nyerhetnek egymás hagyományaiba, történelmi eseményeket és híres személyeket ismerhetnek meg. Mindemelllett a tanulók digitális kompetenciáját is fejlesztjük, hiszen a projekt során számos web 2.0-ás szolgáltatást használunk, melyek a mai, XXI. századi iskolában elengedhetetlenek.

Fontos célunk még toleranciára, empátiára nevelni a diákokat.

A projekt főbb tevékenységei

A projekt megkezdése előtt felvesszük a kapcsolatot a projektben résztvevő iskolával, bemutatkozásra és ismerkedésre használhatjuk a TestvérTér fórumot, Skype-ot, e-mailt vagy akár közösségi oldalakat is. A munkanyelv angol lesz. Megbeszéljük a projekttel kapcsolatos dolgokat, megtervezzük a részleteket. A projekt feladatainak, felelőseinek, határidőknek leírására pedig a Trello-t használjuk, amit a csoportok saját maguk rendszereznek, ehhez választanak egy felelőst is. Ez segíti a haladást, átláthatóbbá teszi a munkát.

A projekt kezdetekor brainstorming segítségével szörfelhőt készítünk nemzeti ünnepünkkel, a forradalom és szabadságharc hőseivel, a március 15-i eseményekkel kapcsolatban. Segítségül hívjuk a tagul.com oldalt. A tanulók egy előzetesen összeállított kvízt oldanak meg és az I-K-T táblázat első két oszlopát kitöltik. Az I, mint Ismeret megmutatja majd, mi az előzetes tudásuk, a K, mint Kérdés oszlopban pedig leírják, mire kíváncsiak, mik a kérdéseik a témával kapcsolatban. A Linoit jó választás erre a feladatra. Majd információkat, adatokat gyűjtenek és jegyeznek le a történelmi eseményekkel kapcsolatban, melyhez minden segítséget igénybe vesznek: netes kutatás, tankönyveik, könyvtár, s akár tanáraikat, szüleiket is megkérdezhetik. A csoportok kialakítására a TeamUp-ot használjuk. Arra figyelünk, hogy minden csoportban legyen egy az informatikához jól értő tanuló. A projektben résztvevők létrehozhatnak egy projektblogot, melyhez mindenki hozzáfér, itt online dokumentálják a munkát. A csoportok választanak felelősöket, akik segítik a többi-

ek munkáját és közösen szerkesztik a blogot. Megbeszéljük az értékelési szempontokat, kiosztjuk a nyomtatványokat. Érdekes a projektnek egy Facebook oldalt is készíteni.

A projekt első szakaszában a gyerekek több feladatot oldanak meg. Először rendszerezik az ismereteiket egy időszakon, amihez webes alkalmazást hívnak segítségül pl. a Timeline JS-t. Vázlatot készítenek, melybe képeket is szerkesztenek, akár prezentáció formájában is. Ezeknél a feladatoknál tanári segítséget kapnak. Irányított kérdésekkel segíti a pedagógus a gyerekek munkáját. 4 soros toborzót vagy indulót írnak, amit előadnak, azokról felvétel készül. A diákok pontozással (1-5 pont) értékelik egymás munkáját, majd felteszik a Youtube-ra is. Mindent megosztanak a partneriskolával is és ők is elkészítik a saját ünnepükhöz kapcsolódó indulójukat. Majd a partneriskolák diákjai kiválasztják a legnépszerűbb produktumot is.

A második szakaszban, az ünnepi témanapon (esetleg héten) a diákok rajzokat, plakátokat és interaktív tablót készítenek a jelképek, nemzeti viselet, ünneplő ruha és egyéb dekoráció felhasználásával. Az értékelésnél ellenőrzőlistát használnak, valamint a munka során a 3-2-1 módszer segítségével adnak visszajelzést, ötleteket társaiknak. Keresztrejtvényeket készítenek a partnerek számára angol nyelven, így jobban megismerik egymás ünnepét. A feladat értékelésénél fontos az ellenőrzőlista. A megoldásukhoz felhasználják a partnerintézmény előzetesen elkészített vázlatát és idővonalát. Majd a diákok közösen felkeresik a városuk emlékhelyeit, ehhez előtte készítenek saját Google Maps térképet is, ami megkönnyíti a tájékozódást. Ez a feladat egyéni munkában is végezhető lesz. A helyszíneknél fényképeket készítenek, sőt be is jelentkeznek, ha van rá technikai lehetőség. Önkéntes alapon megtanulnak néhány mondatot angolul az adott emlékhellyel (híres személlyel vagy eseménnyel) kapcsolatban vagy verset mondanak a helyszínen, amit digitális kamerával vagy telefonnal felvesznek.

A projekt végén a gyerekek kitöltik a táblázatuk harmadik oszlopát (T, mint Tanulás), leírják, mit tanultak meg, milyen új információval, összefüggéssel gazdagodtak. Kiállítást szerveznek a projekt során készült rajzokból, plakátokból, tablókából, esetleg fényképes összeállításokból. Ha személyes találkozási is sor kerül, ezekből egy közös kiállítás is készül és a diákok tanáraikkal együtt egy dobozban ajándékként elvihetik ünnepük hagyományait, közös munkájuk eredményeit, vagy akár fényképeket is.

Prezentációval zárul a projekt és egy a pedagógusok által összeállított online kvízt töltenek ki egy időben a tanulók mindkét iskolában a Socrative segítségével, amely egyben értékeli is a munkájukat. A projekt végén fontos a megbeszélés, a lezáró beszélgetés, amit nyílt végű kérdésekkel segítünk. A tanulók írhatnak megjegyzéseket egymásnak arról, hogy hogyan érezték magukat a közös munka során.

A diákok a projekt során önállóan dolgoznak, de a tanárok a háttérből folyamatosan figyelemmel kísérik a munkát. A projekt elején a tanulóknak a pontos ütemtervet, a feladatok megnevezését, felosztását meg kell tervezni. Ellenőrző listák, értékelő lapok segítik őket. A tanári segítő kérdések, szóbeli visszajelzések és a nyílt végű kérdések segítik a tanulókat. A pedagógusok fő feladata a munkafolyamat koordinálása és a feladatok ellenőrzése, határidők betartása.

A Trello, mint közös felület nyomon követi a projekt feladatait, felelőseit, az értékelést, így mindkét iskola munkái láthatóak lesznek.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		eTwinning TestvérTér, Skype, e-mail, közösségi oldalak, projektblog
Projekt dokumentáció		digitális fényképező, mobiltelefon, videokamera, projektblog, Trello, online fotóalbum
Közös tevékenységek, feladatok	Közös feladatok megvalósítása, megosztás, dokumentáció	eTwinning TestvérTér, blog, Youtube, Facebook, plakátok, rajzok, képszerkesztő programok, Google Maps, Linoit, TeamUp, Timeline js, Socrative, prezentációkészítő
	A projekt eredményeinek bemutatása (disszemináció), megosztás, dokumentáció	

Ellenőrzés, önellenőrzés módja, eszközei

A projekt munka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projekt munka befejeztével
<ul style="list-style-type: none"> ötletbörze (brainstorming) szöveghő készítésével a forradalom és szabadságharc eseményeivel, személyeivel kapcsolatban kvízzjáték a március 15-i történelmi eseményekkel és személyekkel kapcsolatban I-K-T táblázat (Linoit) 	<ul style="list-style-type: none"> projekt napló (Trello) visszajelzés társaktól 3-2-1 módszerrel megbeszélések az egyes részfeladatok után tanári jegyzetek segítségével induló vagy toborzó (rövid vers vagy ének) értékelése pontozással ellenőrzőlista a plakátok, rajzok értékeléséhez ellenőrzőlista a keresztretjévhöz segítő kérdések az időszak készítésénél 	<ul style="list-style-type: none"> I-K-T táblázat befejezése kvíz kitöltése online a Socrative program segítségével kiállítás szóbeli értékelése prezentáció után a projekt lezárása nyílt végű kérdésekkel

A projekt eredményeként a következő területeken fejlődnek a tanulók:

- csoportmunka, együttműködés
- kreativitás
- empátia, elfogadás, önbizalom
- szervező- és vezetéőkészség
- kommunikációkészség (anyanyelvi és angol nyelvi)

- információk gyűjtése, rendszerezése, felhasználása
- digitális kompetencia
- Internet lehetőségeinek tudatos használata

A projekt témája minden évben kiemelkedő ünnepi esemény iskolánkban, témanap keretén belül játékosan bővítjük tanulóink tudását és fejlesztjük nemzeti érzelmüket. Színvonalas ünnepi műsor zárja a napot, melyet a Radnóti Diákszínpad ad elő. Ez a projekt a jövőben bevezethető minden évfolyamra, alsó tagozatra is, ahol rajzokon kívül tárgyakat és rövid jeleneteket, online magazint készíthetnek. Más ünnepről illetve közös nemzetközi ünnepről is tervezhetünk projektet. Több tantárgyat is érint a projekt, így a tantárgyi integráció is megvalósul, hiszen iskolánk a legfontosabb hagyományaival, ünnepeivel a tantervbe, tananyagba építve foglalkozik. Tágabb környezetünket is bevonhatjuk, ha felkérünk múzeumi, könyvtári dolgozókat vagy ünnepi szervezeteket az együttműködésre.

A projekt során szeretnénk új kapcsolatokat kiépíteni külföldi iskolákkal, a diákok megtapasztalhatják, hogyan lehet kapcsolatot teremteni és fenntartani másokkal. Ezáltal fejlődik anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációjuk, valamint újabb web 2.0-ás eszközöket ismernek meg, ami segíti őket az önálló tanulásban.

Quo vadis?! - excursion day

Kovács Zoltán Zsolt

Simion Bărnuțiu Főgimnázium

<http://www.colegiu-simleu.ro>

Iskolánk a hepehupás vén Szilágy központjában van. Főgimnázium révén nagyon fontosak a különböző pályázatok, nemzetközi programok és kapcsolatok a számunkra. Iskolánkban az oktatás két nyelven folyik, ezért fontosnak tartjuk a multikulturalitást, valamint azt, hogy diákjaink megismerkedjenek az Európai Unió más országainak kultúrájával, hagyományaival és tájaival. Az emberi társadalom egyre nagyobb hangsúlyt fektet az egészség megőrzésére, és a diákok részéről is egyre nagyobb igény van az egészséges életmód elsajátítására.

Gimnáziumunkban többek között kiemelt a természettudományok, matematika, számítástechnika és a nyelvek oktatása. Az iskolán kívüli tevékenységek között központi szerepet kap az egészség megőrzése: sporteseményeket, kirándulásokat, sétákat szervezünk diákjaink egészséges testi fejlődése érdekében.

Quo vadis?! - excursion day

A projekt a természetjárás újrafelfedezéséről és annak fontosságáról szól. A XXI. század egyik legnagyobb kihívása, hogy az ember jelentősen eltávolodott a természettől és annak szépségeitől. Rohanó világunkban a technika egyre nagyobb teret hódít, viszont ahhoz, hogy jól működő rendszerrel beszélhessük, szükség van a technika és a természet közötti harmóniára. A jelenkori kutatások szerint a diákok jelentős hányada nem tudja ezt megteremteni, ezért az iskolára hárul ezen feladat egy része, hogy a természet-technika-egészség tengely létrejöjjön. Elengedhetetlen, hogy a fiatalok odafigyeljenek testi épségükre és fejlődésükre.

Az együttműködés más iskolákkal lehetővé teszi, hogy egyszerre több intézményt és ezáltal több diákot megszólíthassunk. A nemzetközi kapcsolatok így tovább fejlődnek, szakmai ta-

pasztaletcsere valósul meg, új forrásokra nyílik lehetőség. **Távlati cél egy mozgalom létrehozása, melynek tagjai minden évben egyszer, egy közös kirándulónapot tartanak.** Minél több diákot tudunk bevonni, annál több emberhez jut el az egészség megővésének fontossága.

Olyan hazai és külföldi iskolákat keresünk, amelyeknek szintén fontos az egészség megőrzése és a természettel való találkozás. Sok külföldi iskolában már hagyomány a természetben való kirándulás. Ha ez egyszerre, egy napon zajlana, akkor egy olyan mozgalom tudna kibontakozni, amelyre a társadalom felfigyel. Az eTwinning program olyan lehetőséget biztosít, melynek segítségével könnyedén bevonható egyszerre több köznevelési intézmény.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: biológia, földrajz, idegen nyelvek, testnevelés

Korosztály: 15-19 év

Munkanyelv: angol

A tanulók kapcsolatot teremtenek az eddig tanult és a projekt során ismertetni kívánt fogalmak között. Ellenőrzőlista segíti a tanulók egyéni vagy kiscsoportos tevékenységét, a világosan megfogalmazott szempontokból kiderül számukra, hogy mire kell odafigyelniük a természetjárás ideje alatt (ez párhuzamosan zajlik minden iskolában). Tervünk, hogy egy közösségi portálon létrehozunk egy csoportot, melyben minden iskola bemutatja a saját illetve a közös kirándulásokon készített fotókat, valamint leírásokat az együtt eltöltött kalandokról. Egy áttekintő táblázat és prezentációk segítségével a csoportok javítani tudják a közösségi oldalhoz szükséges anyagokat. A munka során a diákok együtt dolgoznak majd a projekt többi résztvevőjével, kapcsolatot tartanak Facebook csoport, Skype, Instagram, Snapchat, e-mail és az eTwinning TestvérTér segítségével. Fontos, hogy a kirándulások alatt a tanulók a különböző tanórákon elsajátított ismereteiket felhasználják és újjal gazdagítsák. Ezért különböző kiscsoportok különböző témákat kell, hogy kidolgozzanak és megfigyeljenek és azok legjobb mozzanatait a közös csoportban bemutassák társaiknak és a közösségnek. A projektben résztvevő diákok pozitív értékrendje erősödik.

A projekt során a pedagógusok végig figyelemmel kísérik a tanulók munkáját. A tanulók értékelik csoporttársaik munkáját és önmagukat. Erről reflektálniuk kell a projekt végén. Minden iskola bemutatja saját kirándulásának tervezetét majd a program végén a látottakat, tanultakat. A diákok folyamatosan kommunikálnak a többi iskola diákjaival. A tanárok a projekt elindításában, a feladatok megszervezésében, a projekt koordinálásában vesznek részt. Fontos célunk, hogy a diákok kedvet kapjanak az idegen nyelvek tanulásához. A bemutatók mindig kétnyelvűek (angol és a saját ország nyelve) lesznek, a diákok megismerhetik az egyéni és csoportmunka szépségeit és fontosságát, így gazdagíthatják idegennyelv-tudásukat és felfedezhetik más nyelvek szépségeit.

Minden kirándulás végén valamilyen projektzáró tevékenységet tervezünk. A közös online csoporton kívül, prezentációkra, videók összeállítására a helyi médiától kérnénk segítséget és azok bemutatása a helyi közösségi terekben történne.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		Facebook, Skype, Snapchat, Instagram, e-mail, eTwinning TestvérTér,
Projekt dokumentáció		online közösségi oldal, fényképek, digitális fotóalbum, szövegszerkesztő alkalmazások, Google Drive, videó megosztók, eTwinning TestvérTér
Közös tevékenységek, feladatok	Közös feladatok megvalósítása, megosztás, dokumentáció	online közösségi oldal, szövegszerkesztő, prezentációkészítő programok
	Projekttermékek, eredmények bemutatása	fényképek, videók, online közösségi oldal

Az egészség megőrzése az egyik legfontosabb dolog életünk folyamán. Ahhoz, hogy ez igazán sikerüljön a természetre is szükségünk van, hiszen az élet a természet része. A mozgásban gazdag életmód hozzásegíti az embert a kiegyensúlyozott, hosszú élethez, valamint jótékony hatással van a szellemi tevékenységekre is. Az iskola alapfeladata a szellemi és testi fejlődés elősegítése. Milyen felszabadító élmény kimenni a szabadba, megfigyelni a felkelő Napot, betekintést nyerni a növény- és állatvilág szépségeibe vagy akár egy magas hegycsúcsra felkapaszkodva megcsodálni a világot. Sajnos, ezektől a csodás élményektől sokan megfosztjuk magunkat és gyermekeinket. A kirándulás kicsit elfeledett elfoglaltság lett, olyan sok rendezvény, program és szolgáltatás vált elérhetővé, pedig számtalan gyönyörű erdő, zezzugos szurdok, patak, mező, kirándulóút és tanösvény vár ránk.

Ezért az iskolára, a pedagógusokra is hárul az a feladat, hogy minél több diákot igyekezzünk bevonni a természetjárás örömeibe. Pedagógusként nagyon fontos, hogy ezt a folyamatot segítsük. A világhálón virtuális kirándulások tömkelege vár bennünket, de érdekesebb fizikailag is ott lenni, mert a virtuális világ nem adja igazán visszaadni ezeket a csodákat. Az iskolában nem sok dolgot tehetünk a tanórákon ennek érdekében, ezért fontos, hogy az iskolán kívüli tevékenységek egy részét az egészségre összpontosítsuk. A jelenlegi rohanó világban nagyon nehéz a fiatalokat az otthoni létből kimozdítani. Erre a legjobb módszer a szórakoztató kirándulások és túrák szervezése a természetben. Ha egyszerre több iskolában és több országban zajlik ez a tevékenység, akkor sokkal érdekesebb lehet, és sokkal több diákot lehet bevonni. Projektünk célja, hogy a diákok is átélhessék a természet csodáit, megőrizzék egészségüket és minél több embert bevonjanak az ilyen jellegű programokba. A résztvevő iskolák reményeink szerint egy mozgalmat indítanak el és példát mutatnak a többi oktatási intézmény számára Európa-szerte.

TörtÉNelem, TörtéNETek – hiStory.net

**Gacsó Viktória
és Csongrádi Tamás**

**BGSzC Vásárhelyi Pál
Kereskedelmi Szakközépiskolája**

<http://www.vasarhelyi.info>

A BGSzC Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskolája a Csepel-szigeten a Kis-Duna partján található.

Tantestületünk 5 munkaközössége hatékonyan valósítja meg a tanév kitűzött céljait és az évközi feladatokat, programokat (pl. projekthét lebonyolítása). Az iskolában jól működik a diákönkormányzat, a diákok hatékonyan részt vesznek az iskolai diákélet szervezésében, évközi programjaink megvalósításában.

Az intézményben az oktatás tárgyi feltételei megfelelnek a mai elvárásoknak, 18 tanterem van, ezen kívül fizika és kémia előadóterem, 3 számítógépterem, 1 gépírasterem, nyelvi labor, valamint 6 kisterem a csoport bontott órák megtartására.

Az iskolában hangsúlyos az idegen nyelvek oktatása: angol, német, olasz és francia. Diákjainknak lehetősége van 11. évfolyamtól második idegen nyelv tanulására is.

Az idegen nyelvek oktatása mellett – profilunkból fakadóan - nagy hangsúlyt kap a szakmai tárgyak valamint az informatika oktatása is.

Azért vágunk bele az eTwinning projektbe, mert szeretnénk nemzetközi kapcsolatokat kiépíteni iskolánk számára, emellett szeretjük a kihívásokat, és minél több tapasztalatot és jó gyakorlatot kívánunk gyűjteni.

A projekt témája: egy adott történelmi korszak mélyebb megismerése minél változatosabb források és infokommunikációs eszközök felhasználásával.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: történelem, társadalomismeret és etika, irodalom, művészettörténet, informatika, idegen nyelv, földrajz

Korosztály: 9-12. évfolyam (14-20 év)

Munkanyelv: magyar és angol

A projekt tervezett időtartama: 6 hónap

A projekt célja, hogy a történelem tantárgy oktatásához, mélyebb elsajátításához interaktív segédanyagokat és egy feladatgyűjteményt tegyünk elérhetővé a tanulók számára, melyeket bármilyen internetkapcsolattal rendelkező okos eszközön (okostelefon, táblagép, laptop, stb.) használhatnak. Ebben a folyamatban a tanár, mint facilitátor vesz részt, útmutatást, segítséget ad a tanulóknak a rendelkezésre álló felület és segédanyagok használatához, valamint a feladatok megoldásához. Így a tanulók önálló tapasztalatszerzéssel sajátítják el a feldolgozandó témát, valamint ezzel lehetőséget biztosítunk a kreativitás és az együttműködési kompetenciák kialakításához és fejlesztéséhez.

A projekt főbb tevékenységei

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
<ul style="list-style-type: none"> • Idővonal, melyen feltüntetjük a projekt mérföldköveit, határidőit • Fogalomtérkép, amelyen feltüntetjük a már ismert fogalmakat • Ok-okozati térkép (bubblus, MindMeister) • A tanulók I-K-T táblázatot készítenek a választott témával (pl. a hidegháborúval kapcsolatban) • Kritikai gondolkodás áttekintő táblázata 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportos megbeszélés • Ellenőrző lista határidőkkel az idővonalhoz • Ellenőrző lista határidőkkel a feladatokhoz • Áttekintő táblázat az idővonalhoz • Áttekintő táblázat a feladatokhoz • Mindezek megosztása valamilyen felhőszolgáltatásban (OneDrive, Google Drive, Dropbox, stb.) vagy LMS rendszerben (pl. NEO LMS, Moodle, stb.) • Feljegyzés a tanulók munkájáról – tanári eszköz 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók kitöltött I-K-T táblázatai • Elkészített idővonalak fogalmakkal, cikkekkel, segédanyagokkal, feladatokkal • Elkészített feladatgyűjtemények megoldásokkal • Kritikai gondolkodás áttekintő táblázata • Prezentáció az adott idővonalhoz tartozó téma rövid bemutatására • A tanulók önértékelést végeznek saját munkájukról online kérdőíven • A tanulók a csoporttársak munkáját is értékelik online kérdőíven • Más csoportok munkájának értékelése online kérdőíven • A projekt esetleges folytatásának megbeszélése • A projekt értékelése online kérdőíven

A projekt főbb szerepkörei (tanár-diák munka felosztása)

A tanár a tanulókkal közösen dolgozva áttekinti, kinek milyen előzetes ismerete van a választott korszakról. Az összegyűjtött fogalmakat fogalomtérképen, az összegyűjtött eseményeket pedig ok-okozati térképen (bubbl.us, MindMeister) ábrázolják. Ezután a tanár felméri a tanulói igényeket, célokat I-K-T táblázattal, majd a tanulók kitöltenek egy kritikai gondolkodást áttekintő táblázatot, melynek segítségével a projekt végén a tanár és a tanulók együttesen felmérhetik, mennyit fejlődtek ezen készségeik a projekt során. Az előkészítő munka lezárásaként közösen idővonalat készítenek, melyen feltüntetik a projekt fontosabb mérföldköveit és a hozzájuk kapcsolódó határidőket.

A projekt kezdetén a tanulók megkapják az áttekintő táblázatokat és az ellenőrző listákat az elkészítendő idővonalukhoz és az elkészítendő feladatokhoz. Ezek a táblázatok és listák tartalmazzák az értékelési szempontokat, valamint a korábban közösen megbeszélt határidőket is.

A tanulók elkészítik az interaktív idővonalakat és a feladatokat, majd ezeket bemutatják egymásnak egy online konferencia keretében. Ezután a tanulók megoldják az egymás által készített feladatokat, majd az előre elkészített mintamegoldások segítségével közösen ellenőrzik a megoldásaikat.

A projekt végén a tanulók befejezik saját I-K-T táblázatuk kitöltését, értékelik saját munkájukat, csoporttársaik munkáját, valamint a többi csoport munkáját is.

Az eddigi eredményeket, értékelőeszközöket, produktumokat áttekintve összegzik azokat a területeket, ahol a tanulók kimagasló eredményt értek el, és amit nehezebbnek éreztek.

Végezetül a tanulók egy online kérdőívvel értékelik a projekt eredményességét. A tanár is összegzi a projekt alatt gyűjtött tapasztalatait, és megbeszéli a projekt folytatásának lehetőségét.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		Facebook, Skype, Snapchat, Instagram, e-mail, eTwinning TestvérTér,
Projektdokumentáció		online közösségi oldal, fényképek, digitális fotóalbum, szövegszerkesztő alkalmazások, Google Drive, videó megosztók, eTwinning TestvérTér
Közös tevékenységek, feladatok	Projekttervezés, csoportalkítás	Ok-okozati térkép, gondolattérkép: bubbl.us mindmeister.com Tanulástámogató rendszerek (LMS): neolms.com Csoportalkotás: teamup.aalto.fi
	Közös feladatok megvalósítása, megosztása, dokumentálása	Interaktív idővonalkészítő: timeline.knightlab.com microsoft.com/en-us/research/project/chronozoom Linkek összegyűjtése: pearltrees Online felhőtárhely fájlmegosztáshoz: onedrive.live.com/about/hu-hu www.google.com/drive /www.dropbox.com eTwinning TestvérTér
	A projekt eredményeinek bemutatója (disszemináció)	Online prezentációkészítő: prezi.com sway.com

Ellenőrzés, értékelés

Folyamatos formatív értékelési eszközöket használunk (I-K-T táblázat, kérdőív, kritikai gondolkodás áttekintő táblázata) a projekt teljes időtartama alatt.

A projekt során a tanár formatív értékeléssel nyomon követi a tanulók munkáját. A tanulók előrehaladását a NEO LMS portálon létrehozott fórumon valamint a rendszeres időközönként tartott csoportos megbeszéléseken figyelemmel kíséri, reflektál a tanulók felmerülő kérdéseire, feljegyzéseket készít. Szintén a NEO LMS rendszerben a tanár folyamatosan formatív módon értékeli a tanulók munkáját, és közzéteszi általános észrevételeit is.

A projekt eredményeként létrehozunk egy interaktív időszalagot, melyben összegyűjtjük az adott témához tartozó segédanyagokat (cikkek, filmek, fényképek, stb.) és feladatokat, amiket felhasználva – tanári mentorálással és monitorizálással – a feladatok megoldhatóvá válnak.

A tanulók művelt, kritikai gondolkodásra képes, öntevékeny, véleményüket választékosan kifejezni képes személyiséggé válnak.

A megvalósuló idővonal és adattár mindenki számára hozzáférhető, tanórákon vagy azokon kívül alkalmazható. Az idővonal bővítésére, más korszakok bevonására, folyamatos továbbfejlesztésére bármikor van lehetőség.

Tudóspalánták társasjátéka

Hédi Katalin

Baji Szt. I. Német Nemzetiségi Ált. Iskola
Fekete Lajos Tardosi
Szlovák Nemzetiségi Tagintézménye
www.tardosiiskola.hu

A tardosi általános iskola matematika-német nyelv és irodalom-számítástechnika szakos tanárnője vagyok. Iskolánk Komárom-Esztergom megyében egy kb. 1400 fős falu nyolc évfolyamos szlovák nemzetiségi kisiskolája. Minden diákunk tanulja a szlovák nemzetiségi nyelvet, kiemelt feladunk a nemzetiségi jellegünk őrzése és hagyományaink ápolása a falu kulturális szervezeteivel szoros együttműködésben. Iskolánknak Szlovákiában és Csehországban van testvériskolája. Tanulóink idegen nyelvenk angolt vagy németet tanulhatnak. A tantárgyi oktatáson túl diákjaink színjátszó szakkörön, zeneiskolai képzésen vehetnek részt és az informatika-szakkör tagjaként az iskolaújság, iskolarádió és az iskolai weblap szerkesztését segítik.

A tanítás során a legfontosabb célom, hogy a hagyományos értékeket közvetítem úgy, hogy a diákok alkotó kedvét, kreativitását, újszerű technikák iránti lelkesedést kihasználva megtanítsam őket az informatikai eszközök tudatos és célszerű használatára. A projekt tervezésére ezek a célok motiváltak, mivel a projekt megvalósítása mind a szlovák nyelv gyakorlására mind a modern technikai eszközökkel támogatott alkotómunkára lehetőséget ad. Emellett a tanulók tanulási módszertára is bővül, és az együttműködő csapatmunkát is megtanulják.

Tudóspalánták társasjátéka

A projektben a tanulók társasjátékot készítenek együtt, saját tervek alapján, saját tervezésű 3D-s bábukkal és dobókockával, saját készítésű kérdéskártyákkal természettudományos témakörökben és játékos feladatokkal.

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: fizika, földrajz, idegen nyelvek (szlovák), informatika, kémia, technika

Korosztály: 4-8. évfolyamig (9-14 év)

Munkanyelv: szlovák

A projekt főbb tevékenységei

Projektmegbeszélés: Miután felvettük a kapcsolatot a partnerekkel, leelőször arról beszélünk, hogy milyen részfeladatok vannak, elosztjuk azokat és elkészítjük a projektnaptárt. Majd fogalomtérképet készítünk a természettudományok részterületeiről közösen.

Társasjáték leírása: A tanulók megtervezik a játéktábla felépítését. Leírják a projektnaplóba, hogy hány mező, hány „kérdéses” mező, hány feladatos mező legyen. (Pl.: Legyen a startmező négy 5 cm átmérőjű kör, a célmező a „tudósakadémia”, közte: min. 5 cm széles kacskaringós út mezőkre osztva!) A tanulók felsorolják, a feladatos mezők jeleit (pl.: csillag, iránytű, kémcső, bomba stb.) és minden jelhez a feladatokat fogalmazzák meg (pl.: ügyesen bemutattál egy kísérletet fizikaórán, lépj előre 4 mezőt). Szövegesen leírják a játékszabályokat. (Hányan játszhatják? Ki kezdi? Mi a cél? Ki nyer? Ha valaki kérdés mezőre lép és húz egy kérdéskártyát, ki olvassa fel, hogy ellenőrzik a megoldás helyességét, mi a jutalom stb.)

Játéktábla elkészítése: Fehér kartonra rajzolják meg az utat a projektnaplóba leírt tervek szerint. Majd a mezőkre kérdőjeleket, feladatjeleket rajzolnak a terv alapján. Kedvük és kreativitásuk szerint díszíthetik a játéktáblát.

Kérdéskártyák elkészítése: A diákok a fogalomtérképről kiválasztott témakörből egyértelmű, rövid kérdéseket fogalmazzák meg, és hozzá három választ lehetőséget találnak ki. A helyes választ jelölik a játékleírás alapján.

Grafikai elemek elkészítése: A kérdéskártyák hátlapjának megrajzolása után a begépelte kérdések egységes formázása, nyomtatása és kivágása következik. A játékszabály és a feladatleírások formázása, az elkészült piktoqramok lefényképezése, képek szerkesztése, beszúrása a dokumentumba, valamint a nyomtatás lehet mind az informatika órák tevékenysége.

3D-s bábuk és dobókocka elkészítése: Először megismerik a gyerekek 3d-s nyomató működését, erről készülhet egy prezentáció vagy videóelőadás. Majd felfedezik a szerkesztő felület (www.leopoly.com) lehetőségeit, megszerkesztik és kinyomtatják a bábukat és a dobókockát (craftuniqu.com).

Projektzárás: A projektben részt vevők személyes találkozó alkalmával kipróbálják a társasjátékot, megbeszélik a tapasztalatokat és önértékelést végeznek.

Használt IKT eszközök

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		Levelezés (email), Közösségi oldal (facebook), TestvérTér
Projekt dokumentáció		Képes projektnapló (blogger.com)
Közös tevékenységek, feladatok	Projekt feladatok elhelyezése idővonalon	trello.com
	Fogalomtérkép a természet-tudományos témakörökről	bubbl.us, Google Drive
	Játékleírás elkészítése, kérdéskártyák megfogalmazása	Word, Google Drive
	3D-s bábuk és dobókocka szerkesztése	leopoly.com, craftunique.com
	Közös társasjátékozás (erről kisfilm)	videókamera, MovieMaker

Ellenőrzés, értékelés

A projekt megkezdése előtt a tanulók beszélgetés során összegyűjtik gondolataikat, elképzeléseiket a projektről, a témájáról, arról, hogy milyen munkaformában szeretnének dolgozni. A beszélgetés során kialakulnak a feladatok, a munkaformák, a határidők és a feladatok sorrendje. Minden csoport vállalja a társasjáték egy-egy elemének (játékszabály, játéktábla, feladatok, kérdéskártyák, bábuk, dobókocka) elkészítését. A feladatokat egy idővonalon helyezük el. Így alakulnak ki a projektfeladatok és a projektnaptár. (trello.com) A tanulókkal fogalomtérképet készítünk a természettudományok felosztásáról a kérdéskártyák témaköreinek kialakításához és a gyerekek előzetes ismereteinek felméréshez. (bubbl.us)

A projekt alatt a csoportok folyamatosan beszámolnak a projektnaplóban arról, hogy hol tartanak a feladatokkal. (blogger.com) Értékelik a munkájukat törekedve arra, hogy a többi csoport számára kiderüljön, mit sikerült megvalósítani a tervből. Fényképeket készítenek a csoportmunkájukról, a kész produktumokról. Ezen a fórumon van lehetőség a kommunikációra a projektben résztvevő tanulói csoportoknak, és a munkafolyamat során felmerült problémák, változtatások megbeszélésére, a visszacsatolásra. Hozzászólásaikban beszámolnak élményeikről, érzéseikről segítő kérdések használatával. A tanulók munkájuk során szóbeli segítő kérdéseket kapnak tanáraiktól és társaiktól. Ennek segítségével megbizonyosodhatnak arról, hogy jól megértették-e a feladatukat, és hogy az előre megbeszélteknek megfelelően dolgoznak-e. A feladat végeztével ellenőrző lista segítségével értékelik saját munkájukat a csoportok.

A projekt zárásaként egy személyes találkozó alkalmával értékelik a csoportok szóban a munkájukat az idővonal segítségével. Ez a reflexió az elkészült társasjátékelem megalkotásának sikerességére vonatkozik. (Pl.: Kész lettek-e időre? Az elképzelésüknek megfelelő lett-e a

játékelem?) Az elkészült társasjátékot kipróbáljuk. A bemutató játék után a projektmunkában résztvevő valamennyi tanuló önértékelést végez egy áttekintő táblázat segítségével, melyből kiderül, hogy mennyire tudott együttműködni társaival, sikerült-e saját ötleteit kivitelezni, hogy érezte magát a projektmunka során és miben fejlődött a projekt során (szavazó rendszer).

A projekt eredményeként a tanulók képesek lesznek szlovák nyelven kérdéseket megfogalmazni az adott témakörökből, tudatosan tudják használni az informatikai eszközöket a munkafolyamatokban, az önálló tanulásban. Megtanulják a webes publikáció készítését, megismerik az információhasználat erkölcsi/jogi problémáit és elsajátítják az eredményes együttműködést másokkal a team-munka során.

A projekt megvalósítható más témakörben is. Az elsajátított tanulási módszerek, a megismert informatikai eszközök bármikor hasznosíthatók tanórán és az önálló tanulás során egyaránt.

When in Rome, do as the Romans do

Grünberg Ágnes

Szinyei Merse Pál Gimnázium

<http://www.szinyeigimibp.hu>

A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnáziumban négy- és öt évfolyamos gimnáziumi osztályokkal dolgozunk. A 2016/2017-es tanévtől a tanulói igények és célok felmérését követően a népszerű angol- és német nyelvi előkészítő és emelt szintű biológia-kémia osztályok mellett emelt szintű német-francia és emelt szintű angol-spanyol osztályokat is indítunk.

Az intézményben jól képzett tantestület dolgozik, amely a klasszikus gimnáziumi hagyományokat képviseli, és nyitott az új kihívások vállalására. Mindennapi munkánkat a kompetencia alapú oktatás, a kooperatív tanulási technikák használata valamint a projektoktatás jellemzi. 1989 óta vesznek részt tanulóink diákcsere programban egy németországi gimnáziummal és rendszeresen végzünk nemzetközi projekt munkát angol nyelven több európai iskolával együtt.

A projekttema ötletét az Enterprise Plus tankönyv adta, melyet a nyelvi előkészítő (NYEK) osztályban használunk 10. évfolyamon. A projekt így könnyen megvalósítható tantermi keretek között, a tanterv részeként. Ez az időszak az, amikor nehéz célt kitűzni a diákok elé, hiszen az érettségi vizsga még távolabb van, nyelvvizsgával pedig már többen rendelkeznek. A tananyag egy-egy témájának feldolgozása hasonló korú európai fiatalokkal együtt lehetőséget biztosít a diákok érdeklődésének felkeltésére, kreativitásuk fejlesztésére is.

When in Rome, do as the Romans do

A projekt címe az Enterprise plus tankönyv 1. moduljában található kifejezés egyike. Arra hívja fel a diákok figyelmét, hogyha egy külföldi országban járnak, kövessék az adott ország kultúráját, szokásait. A projekt során a diákok havonta egy témakör feldolgozásával megismerik Magyaror-

szág és a résztvevő 3-4 partnerország nevezetességeit, szokásait, olyan kérdésekre keresik a választ, mint pl. Miért fontos saját és más nemzetek kultúráját megismerni? Hogyan állítsunk össze egy útitervet külföldi barátaink számára egy hosszú hétvégére?

Kapcsolódó műveltségterületek, tantárgyak: földünk és környezetünk, élő idegen nyelv, informatika, művészetek, testnevelés és sport, ember és társadalom

Korosztály: NYEK osztály, 10-11 évfolyam /16-18 éves diákok

Munkanyelv: angol

A projekt tervezett időtartama: 1 tanév

A projekt célja a tananyag segítségével Magyarország és a projektben résztvevő országok (3-4) megismerése, az európai sokszínűség bemutatása és az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A projekt során feldolgozásra kerülő témakörök érettségi és nyelvvizsga témakörök is egyben, így a projekt hozzájárul a diákok középfokú nyelvvizsgára és az érettségi vizsgára való felkészítéséhez is, mely a projekt egyik fő célja. A projekt másik célja, hogy a tevékenységek során a diákok online alkalmazásokat, Web2-es eszközöket használjanak, melyek segítségével megismerkednek a kollaboratív tanulás technikájával is.

A projekt főbb tevékenységei és a projekt során használt IKT eszközök, online alkalmazások

Tevékenység		IKT eszközök és webszolgáltatások
Kapcsolattartás		email, skype, eTwinning TestvérTér, projekt Face-book oldala, chat
Projekt dokumentáció		eTwinning TestvérTér, intézményi honlap
Közös tevékenységek, feladatok	1 hónap: eTwinning portál megismerése, profil elkészítése, iskola-bemutató készítése, projektlogó tervezése, online szavazás	eTwinning TestvérTér, padlet, Microsoft Power Point/ Movie Maker, rajzoló program(sketch) /szófelhő (tagul), tricider
	2-3. hónap: nevezetességek bemutatása (főváros +vidék), online feladatok a prezentációk feldolgozásához útitiszótár szavak megtanulása/kikérdezése	prezentációkészítő program, Learningapps, Socrative, qr-kód készítő videó vagy voki Quizlet
	4. hónap: karácsonyi képeslap készítése, karácsonyi hagyományok, nép-szokások, vásárok, ételek bemutatása	iwishyouto Padlet
	5-6. hónap: étterem/romkocsmák/bulinegyed bemutatása nemzetek konyhája: magyar konyha bemutatása (recept-magazin) nemzetközi ételkóstoló (kollázs)	Google dokumentok www.joomag.com digitális fényképezőgép, collagelt/fotor/smilebox
	7. hónap: utazás közben játszható játékok összegyűjtése, egy játék szabályának bemutatása a játékok kipróbálása diákok csoportba osztása	videó/Voki/szöveges dokumentumszerkesztő skype, TestvérTér TeamUp

	Tevékenység	IKT eszközök és webszolgáltatások
Közös tevékenységek, feladatok	8. hónap vásárlási lehetőségek, Hungarikumok bemutatása	prezi.com
	9. hónap: útiterv készítése (idővonal) a diákoktól érkező e-mailek	e-mail, tikitoki.com
	10. hónap online feladatokból álló projektzáró társasjáték össze- állítás	Learningapps, Socrative, qr-kód készítő, paint
	A projekt eredményeinek bemutatása (disszemináció)	TestvérTér, intézmény honlapja

A projekt munka során a pedagógus bevezeti az adott hónap témáját, bemutatja a diákoknak az új web2 alkalmazások használatát, facilitátorként támogatja a diákok munkáját, velük együtt elkészíti az értékelő eszközöket pl. ellenőrző lista. A diákok egy-egy témát egyénileg, párban vagy négyfős csoportokban dolgoznak fel. Kutatómunkát végeznek, értékelik saját és társaik munkáját, tanácsot adnak egymásnak a témák feldolgozása közben, bemutatják az elkészült produktumokat, prezentációkat tartanak. A projekt során a diákok nagyfokú önállóságot kapnak, érdeklődésük és képességeik szerint választhatnak a különböző témák és elkészítendő sok esetben kreativitást is igénylő produktumok között.

Ellenőrzés, önellenőrzés módja, eszközei

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak és feladatokat hajtanak végre	A projektmunka befejeztével
<ul style="list-style-type: none"> • a projekthez való hozzáállás felmérése – kérdőív segítségével: • tanulói igények felmérése - táblázat • egyéni erősségek felmérése a csoportok kialakításának támogatásához- mozgásos feladat a teremben • idővonal – a projekt ismertetéséhez – a projekt menete, témakörei, produktumok elosztása havi bontásban 	<ul style="list-style-type: none"> • mit tudunk már egymásról -- játékos feleletválasztós teszt • iskola prezentáció értékelése – pontozó lappal • logó –szavazás (online/offline) • reflektív beszélgetés az első hónap után- tapasztalatok levonása • gondolattérkép - a diákok tudásának felméréséhez: nevezetességek Magyarországon – Budapesten és vidéken (bubbl.us.com) • ellenőrző lista a nevezetességeket feldolgozó játékok elkészítéséhez • prezentáció-értékelő táblázat – a nevezetességek bemutatásáról készült prezentációkhoz • társértékelés – visszajelzési nyomtatvány kitöltése osztálytársak részére • önértékelés a szótanuló feladat után • előzetes tudás felmérése: ötletbörze (szófelhő) a karácsony témakörben • 3-2-1 módszer 	<ul style="list-style-type: none"> • önreflexió kérdőív használatával • záróbeszélgetés – irányított kérdésekkel

A projektmunka során a tanulók az angol nyelvet használják a kommunikáció eszközeként, megtapasztalják, hogyan lehet külföldi iskolák diákjaival együtt dolgozni, kapcsolatokat alakítani ki, más kultúrákat ismernek meg, változatos web2-es alkalmazásokat használnak, így olyan kulcskompetenciáik fejlődnek, mint az idegen nyelvi kommunikáció és a digitális kompetencia. A diákok hozzászoknak az ütemezett munkatempóhoz, a határidők betartásához, megtapasztalják a közösen elvégzett munka nehézségeit és sikereit, képesek csoportban dolgozni, együttműködni, fejlődik problémamegoldó- és szervezőképességük is.

A projekt produktumai - prezentációk, online feladatok, társasjáték - felhasználhatók oktatási segédanyagként a jövőben. A megismert alkalmazások az elkövetkező években is a tanórák részét képezik, melyeket a diákok már készség szinten használnak. A projekt során alkalmazott kollaboratív tanulási technika segítségével a diákok olyan képességek birtokába jutnak, mint pl. a közös ötletgyűjtés, munkamegosztás, a reflektív gondolkodás, önmaguk és egymás értékelése, melyeket a munkaerőpiacon is használni tudnak majd.

